

JAVA-BODE.

NUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

1858. Woensdag, 22 September. N°. 76.

HOOFD-BUREAU: Te Batavia bij H. M. VAN DORP; te Samarang bij V. H. NOMAN, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te Soerabaja bij E. FUHRI & Co. en voor Nederland bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te Amsterdam.

Prijs der half jaar voor Batavia..... f 12,50.
" " " " Java..... " 15,—
" " " " Buitenbezittingen..... " 17,50.
" " " " Nederland..... " 22,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaterdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentiën is 50 cents voor de Vijf woorden Bij eerste of meerdere herhaling 25 " " " " " Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behooren twee BIJVOEGSELS.

Civil Departement.

Ontslagen:

Verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de pakhuismeester te Wijnkoopsbaai (Preanger-Regentschappen) C. A. Odam.
Verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de ambtenaar op rechtsgeld F. W. L. de Sturler, laatst posthouder van Kauer (Bencoolen.)

Benoemd:

Pakhuismeester te Wijnkoopsbaai (Preanger-Regentschappen), ambtenaar op onderstand J. van Dulken, laatst gezaghebber te Manna (Bencoolen).
Hoofdcornmissie bij de directie der middelen en domeinen, de eerste cornmissie bij die directie R. P. F. Hagenaar.
Ganganden regter in de 4de afdeling van Java, het lid in raad van justitie te Samarang Mr. P. J. Roosegaarde (Bencoolen.)

DE RAAD VAN JUSTITIE TE AMBOINA.

Ontslagen:

Verzoek, eervol, als lid, G. C. D. Neumann, president van de weeskamer aldaar, onder dankbetuiging voor de bevestigde diensten.

Benoemd:

W. F. C. van Helsing, eerste cornmissie ter secretarie van het gouvernement der Moluksche eilanden.

Militair Departement.

goedgekeurd:

Dat door het Militair Departement, BIJ HET WAPEN DER INFANTERIE,

Is geplaatst:

10de bataillon, de eerste luitenant L. C. Eras, onlangs van Nederland aangekomen.

Zijn overgeplaatst:

4de bataillon (Djocjocarta), de kapitein J. F. W. A. Eras, van het 9de bataillon.

4de bataillon (Soerakarta), de eerste luitenant J. A. van der Vorst, van het 13de bataillon en de tweede luitenant A. H. van Aalst, van het 2de bataillon.

8ste bataillon (Ngawie), de eerste luitenant H. F. van Heumen, van het 4de bataillon.

9de bataillon, de kapitein C. J. Meijer, van het garnizoens-bataillon ter Sumatras Westkust.

10de bataillon, de kapitein P. J. L. von Sternbach, van het garnizoens-bataillon in de Westeer-afdeeling van Borneo.

13de bataillon, de eerste luitenant L. J. F. Strengnart, van het 4de bataillon.

15de bataillon, de eerste luitenant J. F. Wiedekerk, van het gouvernement ter Sumatras Westkust.

16de bataillon (Padang-Pandjang), de kapitein R. H. W. Manger, van het 10de bataillon.

17de bataillon, de eerste luitenant C. Metzler, van het 16de bataillon en J. J. G. Hennequin, van het garnizoens-bataillon ter Sumatras Westkust.

Garnizoens-bataillon in de Molukken (Amboina), de kapitein C. Grolman, van het 6de bataillon.

Garnizoens-bataillon op Celebes, de eerste luitenant J. J. H. Popta, van het 2de bataillon en J. H. van der Schalk, van het 6de bataillon.

Garnizoens-compagnie te Riouw (Bangkales op Siak), de eerste luitenant H. F. Meijer, van het 4de bataillon.

ADVERTENTIE.

Postkantoor.

Landmail van September.

directeur der posten te Batavia herinnert bij deze bevestigend, dat de 2de mail-stoomer in September, den 25sten van den vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, het postkantoor te Weltevreden, zullen worden gesloten op den 24sten September aanstaande:

te 8 uren, voor Europa, Britsch-Indië, China, enz, enz. middags ten 1 ure, die voor Banka, Palembang, Billiton en Sawah.

resident der Preanger Regentschappen maakt bij deze bekend, dat op Woensdag den 29sten September aanstaande, ten kantore te Tjandjoer, na afloop der Gouvernements palmen, tevens nog zullen worden verkocht: cc. 6000 Amsterdamse ponden oud lood, te Tjipannas liggende.

Verkoop zal geschieden op de gewone voorwaarden en bij bodingen van 100 tot 200 ponden.

resident van Cheribon maakt bij deze bekend, dat op den 18den October 1858, des middags te tien uren, in den naam van den regent van Proboling, onder nadere goedkeuring van het Gouvernement, overeenkomstig het daarvoor bestaande reglement en de gemaakte verordeningen, eene publieke uitbesteding zal gehouden worden van den afvoer van Koffij, uit den oogst van 1860 en 1861 geleverd wordende in de verschillende binnelandse pakhuisen dezer residentie, en zulks in een perceel van opvoer van Zout, uit het pakhuis te Breml nabij Oem (hoofdplaats Proboling) Lemadjang, zijnde een afstand van 20 krands, zullende voor den afvoer van producten en opvoer van spijlage worden te goed gedaan.

resident van Proboling maakt bij deze bekend, dat op Maan-

den 18den October 1858, des middags te tien uren, in den naam van den regent van Proboling, onder nadere goedkeuring van het Gouvernement, overeenkomstig het daarvoor bestaande reglement en de gemaakte verordeningen, eene publieke uitbesteding zal gehouden worden van den afvoer van Koffij, uit den oogst van 1860 en 1861 geleverd wordende in de verschillende binnelandse pakhuisen dezer residentie, en zulks in een perceel van opvoer van Zout, uit het pakhuis te Breml nabij Oem (hoofdplaats Proboling) Lemadjang, zijnde een afstand van 20 krands, zullende voor den afvoer van producten en opvoer van spijlage worden te goed gedaan.

resident van Proboling maakt bij deze bekend, dat op Maan-

den 18den October 1858, des middags te tien uren, in den naam van den regent van Proboling, onder nadere goedkeuring van het Gouvernement, overeenkomstig het daarvoor bestaande reglement en de gemaakte verordeningen, eene publieke uitbesteding zal gehouden worden van den afvoer van Koffij, uit den oogst van 1860 en 1861 geleverd wordende in de verschillende binnelandse pakhuisen dezer residentie, en zulks in een perceel van opvoer van Zout, uit het pakhuis te Breml nabij Oem (hoofdplaats Proboling) Lemadjang, zijnde een afstand van 20 krands, zullende voor den afvoer van producten en opvoer van spijlage worden te goed gedaan.

resident van Proboling maakt bij deze bekend, dat op Maan-

den 18den October 1858, des middags te tien uren, in den naam van den regent van Proboling, onder nadere goedkeuring van het Gouvernement, overeenkomstig het daarvoor bestaande reglement en de gemaakte verordeningen, eene publieke uitbesteding zal gehouden worden van den afvoer van Koffij, uit den oogst van 1860 en 1861 geleverd wordende in de verschillende binnelandse pakhuisen dezer residentie, en zulks in een perceel van opvoer van Zout, uit het pakhuis te Breml nabij Oem (hoofdplaats Proboling) Lemadjang, zijnde een afstand van 20 krands, zullende voor den afvoer van producten en opvoer van spijlage worden te goed gedaan.

De wd. resident der Lampongsche Districten maakt bij deze aan belanghebbenden bekend, dat er twee malen in de maand, zijnde den 12den en den 25sten, gelegenheid bestaat om per eene Gouvernements kruisboot de oversteek te maken van Anjer naar Katimbang, Tjampakka en Telok Betong.

De resident van Banka maakt bekend, dat op den dertienden October 1858 te Muntok zal worden gehouden de verpachting der Lands middelen in de residentie Banka, gedurende het jaar 1859.

Berigt voor Zeevarenden.

De commissie tot verbetering der Indische Zeekaarten, brengt ter kennis van belanghebbenden, dat door haar is uitgegeven eene nieuwe kaart van Straat Banka, door den luitenant ter zee A. C. J. Edeling.

VENDUTIE.

Op Donderdag, den 23 September, voor het commissiehuis van Gebr. Rosette & Co.

à 2 pCt. vendusalaris, op het plein tegenover het IJshuis, door Cassalette & Co.

Op Zaterdag, den 25 September, in het local der Beurs.

Op Maandag, den 27 September, ten huize van den heer W. Cores de Vries, op Rijswijk, door Gebr. Rosette & Co.

Voor het commissiehuis van Cassalette & Co.

Op Dingsdag, den 28 September, à 2 pCt. vendusalaris, op het Heemradenplein, door John Poye & Co.

Oproeping van Crediteuren.

In de Javasche Courant van heden, worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de testamentaire executeuren te Salatiga, van wijlen Eva Susanna Wolff, weduwe van wijlen Jacob Alexander.

Door de commissarissen te Tjilaga, van wijlen den europeschen fuselier F. Alexander.

Door de boedelkamer te Soerabaja, van wijlen de maleische vrouw Baica.

Door de executeuren te Cheribon, van wijlen den luit. der maleijers Intje Abdul Rachman, ook wel genaamd Intje Anam.

Door den executeur te Palembang, van wijlen den arabier Said Hassan bin Aloei Alkaf.

Aangekomen Vreemdelingen.

van den 18 tot en met den 21 September 1858.

HOTEL DES INDES. H. Mangue del'Etang, van Australie. — J. C. Cremer, van Soerabaja. — Schoonderbeek, Echtgenoot en 1 kind, van Idem. — C. J. D. Wolterbeek Muller, van Onrust. — D. G. E. Wolterbeek Muller, van Idem. — C. J. Roppers, van Samarang. — H. B. van Wijk R., van Nederland.

HOTEL DER NEDERLANDEN. D. Baumgarten, van Nederland. — Hunius, van Samarang. — G. H. Lodewijks, van Soerabaja. — J. J. Hoogenstraaten, van de Reede. — J. Gruijter, van Nederland. — Schwartzel, van Idem. — J. Andreas, van Idem. — L. Tuk, van Idem. — Meijfr. Beer, van Idem.

JAVA HOTEL. H. J. Roseboom, van Borneo. — W. J. Coers, van Amsterdam. — C. J. Clase, van Adelaide.

Vertrekkende Personen.

W. J. Lindgreen. — F. A. Schiebelhout. — Siegfried Heilbuth. — C. L. van Gijën.

Advertentiën.

Getrouwd:

H. A. GUISE.

met

E. DE CATZIN.

BATAVIA, 11 September 1858.

Eenige Kennisgave.

(2772)

Getrouwd:

W. J. HAVENGA.

met

C. A. BUDDINGH.

BATAVIA, den 16den September 1858.

(2770)

Voorspoedig bevallen van een' ZOON, E. Newson, echtgenoot van

GEO: GRAY.

PANAROEAN, PAMANOEKAN en TJIASSEM LANDEN, den 23 Augustus 1858.

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, P. F. C. van Dijk, Klein.

SAMARANG, 11 September 1858.

(2731)

Bevallen van een' ZOON, J. H. D. de Ceuninck van Capelle, Beijnon.

BATAVIA, 17 September 1858.

(2726)

Bevallen van eene DOCHTER, J. W. A. Wiemans, geboren Helmrich.

BATAVIA, 17 September 1858.

(2716)

Voorspoedig bevallen van eenen ZOON, vrouwe J. W. Gevers, Lans.

BATAVIA, 18 September 1858.

Eenige kennisgave.

(2771)

Heden overleed tot mijne en mijner kinderen droefheid, mijn geliefde echtgenoot Jan Adam Haager.

G. R. HAAGER,

Blatterman.

HAARLEM, 1 Augustus 1858.

Eenige kennisgeving.

(2762)

Nu ruim vier maanden geleden heeft het den Almagtigen behaagd, mijn jongste Dochtertje tot zich te roepen; en op heden avond werd mij, mijne innig geliefde Echtgenoot Hendrika Lambertia Cirkel, door den dood ontrukkt, mij nalatende nog vier hulpbehoevende kinderen, die nog te jong zijn om hun groot verlies te kunnen beseffen; missende ik aan haar eene brave gade en mijne kinderen eene zorgzame moeder.

J. W. HEFFENER.

BANJOE-BIROE, den 9den September 1858.

(2732)

Onze lieveling, slechts 13 weken oud, werd ons heden door den dood ontnomen.

Dr. J. J. HUPSCHER.

W. C. M. HUPSCHER,

Bar. van Cats de Raet.

SOEMEDANG,

16 September.

(2785)

Heden overleed mijne echtgenoot, Louisa Wilhelmina Maewer, in den jeugdigen onderdom van 20 jaren, diep betreurd door mij en de mij nagelatene 5 kinderen.

J. W. MONTEIRO.

NGAWIE, den 18 September 1858.

Eenige kennisgave.

(2734)

Op Donderdag den 23^{den} September, op het plein tegen over het IJSHUIS

à 2 pCt. Vendusalaris,

door CASSALETTE & Co.,

van

BALKEN, DOLKEN,

BUITENGEWONE GROOTE KROENHOUTEN

en Chinesche DOODKISTPLANKEN.

HOUT-VENDUTIE.

Op Donderdag den 23^{den} September, op het plein tegen over het IJSHUIS

à 2 pCt. Vendusalaris,

door CASSALETTE & Co.,

van

BALKEN, DOLKEN,

BUITENGEWONE GROOTE KROENHOUTEN

en Chinesche DOODKISTPLANKEN.

(2760)

HEDEN AVOND
de in ons vorig nummer aangekondigde
BELANGRIJKE BOEKVERKOOPING
in de **HARMONIE.** (2744)

VENDUTIE

Donderdag den 28sten September 1858,
voor het Commissiehuis van
GEBR. ROSELJE & CO.,

Van de Societ. Een factuur Koek- Banket- en Sui-
ke. Een factuur Prima kwaliteit. Parfumerien,
Speelgoed, ronde Karpetten en Alcatieven, Tafel- Servet-
Handdoeken, Goud- en Zilver- Jaconets, Suprafijn hol-
landsch Linnen in stukken van 48 El. Kousen en Sok-
ken, Chitsen, Hoofddoeken, Sarongs, Bijouterien etc. etc.
(2736)

Op de Vendutie

van Donderdag den 25 September,
voor het commissiehuis van
Gebrs. ROSELJE & Co.,
zal mede worden verkocht:

EEN FACTUUR
veritable Parfumeriën
van de Societ. Hygienne, en zulks bij kleine
Kavelingen.
VOORTS:
30,000 Java SIGAREN, 30 kistjes pulke SLA-
OTIE, Keukengereedschap, Tafelkleeden, enz.
(2777)

Vendutie te Buitenzorg,

Wegens vertrek voor het woonhuis van
H. A. VAN DEN BOR,
op Zaterdag den 25 Sept. 1858,
van een kleinen Inboedel,
benevens
Een Wagen, Bendie,
Paarden, enz.
(2706)

VENDUTIE

Op Maandag den 27sten September 1858,
ten huize van den heer W. Cores de Vries op Rijswijk,
door **Gebrs. ROSELJE & Co.,**
van een zeer goed als nieuwen Inboedel, bestaande
uit in Europa vervaardigd Meubilair, van massief
mahony- Ebben- en ander hout, alles keurig net
en naar den laatsten smaak bewerkt,
voorts:
grote Spiegel, Schilderijen, Hang- Tafel- en Muurlam-
pen, Pendules, Zilver- Pleet- Kristal- en Glaswerk.
Vijf span goed gedresseerde Wagenpaarden, Tuigen,
Europesche Rijtuigen, eene fraaie collectie
Bloemen etc.
Op Zondag 26 dezer te bezigtigen.
(2735)

Op de Vendutie

van Maandag den 27 Sept. aanstaande,
ten huize van den heer W. Cores de Vries
zal mede worden verkocht:
Eene Hiesnarige Eng. **Piano-Forte,**
(Concert- en grand répetition) uit de gerenomeerde
fabrik van **Broadwood & Sons te Londen.**
Uitrukkend door haren zwaren en schoonen toon.
(2756)

VENDUTIE

Op Maandag den 27sten September,
voor het Commissiehuis van
Cassalette & Co.
Een 4 pCt. Vendusalaris,
VAN DIVERSE DRANKEN,
Provisien, 60 manden Bier, 100 vaatjes Boter, Hagel
en Percussions, een partij Chinesche Vloermatten,
Vuurstokken, 3 kisten Parfumerien, Eau de Cologne,
een factuur Chin. goederen, waaronder Zijden etc. etc.
Glaswerk, verder de volgende min of meer bescha-
digde Lijnwaden:
12 Balen à 50 st. Maddapollams; (24 yards.)
10 Kisten à 50 " Shirtings; (32 ")
8 " à 150 " Grey " (32 ")
30 kisten Thee en Een partij Alcatievers. (2766)

Vendutie

Woensdag, 28 September 1858,
wegens vertrek:
voor het woonhuis van den Heer **Van Bulderen,**
op Tana Njonja (Goenoeng Saharie),
door
VAN SLOOTEN, MORGAN & CO.,
van een zoo goed als nieuwe Inboedel, bestaande
uit Spiegel en Schilderijen, Hang- en Tafellampen,
Kasten, Stoelen, Canapés, Ledikanten, Porcelein-, Glas-,
Kristal- en Aardewerk, Martevanen, Rijtuigen en Paar-
den, etc. (2781)

HOUT-VENDUTIE.

Op Dingsdag den 28 September 1858,
op het Heemradenplein, door
JOHN PRYCE & Co.
à 2 pCt. Vendusalaris,
van groote
DIATTIEHOUTEN BALKEN.
(2780)

VENDUTIE

op Woensdag den 28 September 1858,
wegens vertrek voor de woning van den
Heer **PATTSCHÉ,** Passer Baroe achter
de woning van Mevrouw Pons, door
B. J. Leon,
van diverse Meubelen als: Spiegel, Schilderijen, Hang-
en Tafellampen.
voorts:

Paarden, Bendies enz.

(2769)

VENDUTIE

Op Woensdag den 29sten September 1858,
voor de Pakhuizen van de Heeren **B. Andreas & Co.**
aan de Groote Rivier,
tegen 4 pCt. Vendusalaris, zonder reserve,
door
CASSALETTE & CO.,
van een belangrijke partij Glas-, Kristal-, Porcelein-
en Aardewerk, Gendies, IJzer- en Staalwerk, Hang-,
Deur- en Kastsloten, Zagen, Bijlen, Scharen, Engelsche
Scheermessen, stellen Engelsche Tafelmessen, Naalden,
Spelden, Roskammen, Engelsche Wagenveeren en As-
sen, Kruidhoorns, Hageltasschen, eene groote partij
Tafel-, Hang- en Kantoorlampen, 10 duims Lampen-
ballons, Lampglazen, Lampenkousen, eenige kisten zeer
fraai Fransch Speelgoed, Speeldozen, koralen- en
glazen Knoop, super fijne Engelsche Wagen- en
Bendietuigen, Zadel, Chabrakken, Hoofdstellen, En-
gelsche Verw in vaatjes van 25 en 50 lb, Engelsche en
Hollandsche Wasch- en geparfumeerde Zeep, eenige
kisten Parfumerien van het gerenomeerde merk **Gos-
nell & Co.,** Karpetten en Alcatieven, Catelaine en zij-
den Damast voor Wagenbekleedsel, 100 flacons Quinine,
Ruolz zilveren Likeur-, Olie-, Azijs- en Zuurstellen,
Lepels en Vorken, Bladen, etc., etc., een keurig assorti-
ment Modcartikelen, waaronder zijde voor kleeden,
Zijden en Barege gefaconneerde Robes, Mousseline de
laine, geborduurde Baljaponnen, linnen en gebor-
duurde Zakdoeken, Zijden en Glacé-handschoenen,
Sokken, Dames- en Kinderkousen, Estramine, Mous-
selines, Jaconets, Tarlatans, Chitsen, Lakens, Tricots,
Vestenstoffen, etc. etc.

en
tot sluiting van rekening:
Eener partij Vloersteen.
(2741)

Vendutie

op Zaturdag den 2den October 1858,
zal ten burcele van den
Adsistent Resident van Buitenzorg,
op publieke Vendutie worden verkocht:

HET LAND KEDONG BADAK

gelegen in de Adsistent Residentie Buitenzorg.
Veil conditiën liggen ter inzage op bovenge-
meld Kantoor en bij de ondergeteekenden.
(2739) **JOHN PRIJCE EN Co.**

Vendutie

Dingsdag 5 October 1858,
wegens vertrek voor het woonhuis van den WelEd.
Heer **VAN SON,** op Kedong Badak
nabij Buitenzorg door
van Slooten, Morgan & Co.,
van diverse Meubelen, Hang-, Tafel- en Muurlampen,
Ledikanten, Spiegel en Schilderijen, Stoelen, Tafels,
Canapés, Kasten, Zilver-, Glas-, Kristal- en aarde-
werk, etc. etc. (2782)

VENDUTIE

Op Maandag en Dingsdag 4 en 5 October
voor het woonhuis van Zijne Excellentie
Luitenant-Generaal, Jhr. F. V. A. RIJDER DE S.
wegens vertrek:
door **Cassalette & Co.,**
van WAGENS, als: een zeer goede en uit-
makkelijke Reiswagen, eene elegante Koets, een
een Tentwagen en een Toerwagen, allen van
peesch fabrikaat en zeer goed onderhouden, Teige-
2 en 4 paarden met pleet gemonteerd, Heeren- en
Zadels, verder van 5 spannen zeer deugdzaam en
pende Paarden, een volkonien gedresseerd Rijpaard
schap of jongens paarden, eene collectie Bloemen in
ijzeren Tuinbanken, Martevanen, Leksteenen
voorts:

van eenen keurigen en goed onder-
Inboedel, alles massief, bestaande meest
hony-, Ebben- en Wortelhouten Meubelen, gro-
gels, Schilderijen, porceleinen Serviezen, fijne
en Glaswerk, Zilverwerken, Pleetwerken van
tophe, enz. enz. te omslagtig om alles te ver-
Op Zondag, den 5den October voor een ieder
zigtigen.

Regeling der Vendutie.

Maandag, den 4den: Wagens, Paarden, Tu-
Bloemen, Dispensgereedschappen, enz.
Dingsdag den 5den: de inboedel en al het
rige binnen 's huis.

Op den 7den October aanstaande

zullen door de Ondergeteekenden wegens
trek van den WelEd. Heer **H. van Son,**
de Race-loots op het Koningsplein,
publiek worden verkocht:
Een span merries, schimmel en zwart; hoog
10 1/2 duim;
Een span merries, schimmel en zwart; hoog
6 1/2 duim;
Een Dames rijpaard, hengst; hoog 4 voet 6 duim;
Een schimmel rijpaard, Arabier, hoog 4 voet 9 1/2 duim;
Een schimmel, Dames rijpaard, merrie, hoog
8 duim, met veulen;
Een ijzer schimmel, Dames Rijpaard, merrie
voet 7 duim.
Een bruin Sandelwood rijpaard, hengst, 4 voet
duim;
Een bruin paard, hengst, hoog 4 voet 6 1/2 duim;
Een span merries, wagenpaarden, vossen, hoog
voet 7 1/2 duim; waarvan een met veulen;
Een schimmel merrie rijpaard, hoog 4 voet 2 duim
met veulen;
Twee Veulens;
Een span schimmels, wagenpaarden, hoog
2 1/2 duim.

Voorts nog:

1 reilswagen;
1 landow;
1 toerwagen;
1 Amerikaansche handchals.
(2785) **VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.**

Op een nader te bepalen da

zullen de ondergeteekenden publiek verkoopen
5 aandeelen in de Bataviasche Zee- en Brand-
rantie-Maatschappij;
4 dito in de O. I. Zee- en Brand-Assurantie-
schappij;
4 dito in de Nederl. Indische Zee- en Brand-Assu-
tie-Maatschappij; en
1 aandeel in het Gezondheids-Etablissement te G.
(2725) **VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.**

Op een nader te bepalen da

zullen de ondergeteekenden publiek verkoopen,
de ondervolgende perceelen als:
1 perceel gelegen op Pella bij de verp. gereg. onder No.
1 dito. " " dito. dito.
1 dito. " Pekodjan dito. dito.
1 dito. " " dito. dito.
1 dito. " " dito. dito.
1 dito. " Kamp. Bebek dito. " (2724)
VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Per "William Simpson,"

Eene bijzondere fraaie op hangveeren en van hie
met wit damast bekleedde

BAROUCHE,

voor Toer- of ook Reiswagen, heeft toebehoor-
aan den Hertog van Essex.
(2709) **ABEELLEN, DENNISON EN Co.**

RESTAURATIE van F. TENTEE geb. Jonk

SCHILDPADSOEP.

Op den 23sten September zal, gedurende den loop van
den dag, bij de ondergeteekende verkrijgbaar zijn,
echte en nagemaakte SCHILDPADSOEP,
à Contant.
(2669) **F. TENTEE**
geb. Jonk

THEATRE FRANÇAIS DE BATAVIA.

Avec la permission de M. le Résident.

VENDREDI, 24 Septembre 1858.

Deuxième représentation du sixième mois de l'abonnement.

L'ÉCLAIR,

OPÉRA-COMIQUE EN 3 ACTES.

Entrée des coulisses pendant les représentations et répétitions est expressément interdite.

Le Spectacle commencera à 7 heures et demie précises.

Le Directeur-Gérant,
VAN KINSBERGEN.

Ontvangen

Direct van BORDEAUX.

40	kisten à 4 douz. St. Estèphe médoc van P. F. [Eyquem & fils.
40	" 4 " Margaux médoc.
40	" 4 " St. Julien médoc.
40	" 4 " Pauillac médoc.
40	" 4 " Macau médoc.
40	" 1 " Cantemerle.
40	" 1 " Chateau Rauzan.
40	" 1 " Haut Brion.
40	" 1 " Chateau Longueville.
40	" 1 " Branc Mouton.
40	" 1 " Chateau Latour.
40	" 1 " Palmer.
40	" 1 " d'Armailhac.
40	" 1 " St. Pierre St. Julien.
40	" 1 " Lascombes.
40	" 1 " Desmirail.
40	" 1 " Bourgogne cru de Beaune.
40	" 1 " Chambertin.
40	" 1 " Clos de Vougeot.
40	" 24/2 fl. Champagne Mousseux, echte Jacquesson & fils.
40	" 12/1 " Idem. Idem. Idem.
40	" 1 douz. John Alberty Cognac.
40	" 1 " Vieux Cognac 1830.
40	" 1 " Fin Champagne Cognac 1815.
40	" 12/1 fl. Absinthe Suisse.
40	" 12/2 " Idem.
40	" 1 douz. Maraschino della Vera.
40	" 12 fl. (Lit. flesschen) Kirschwasser.
40	" 1 douz. Haut Sauterne.
40	" 1 " Barsac.
40	" 1 " Graves.
40	" 1 " Muscat Frontignan.
40	" 1 " Lunel.
40	" 1 " Vruchten op Water.
40	" 1 " Brandewijn.
40	" 1 " Gelijen.
40	" 1 " Marmelades.
40	" 1 " Sirops assortées.
40	" 1 " d'Orgeat.
40	" 1 " Salade Olie en
40	" Provisien in Blik.

Al het bovenstaande is van superieure
teit, en de **WIJNEN** in het bijzonder
aanbeveling.

en ander verkrijgbaar in het groot
in detail.

bij

CASSALETTE EN Co.

eren en Dames Mail- en Kam-
pher-Koffers.

ABEELLEN, DENNISON & Co.

MANILLA SIGAREN,

1, 2, 3, Londres en Cabareilles,
van 1857 en 1858.

ABEELLEN, DENNISON & Co

In commissie:

PRACHTIG TAPIJT,

22 voet 6 duim bij 13 voet 6 duim.

ONDE TAPIJTEN EN ALCATIEVEN.

ABEELLEN, DENNISON EN Co.

Per "Harriette,"

van de Kokos-Eilanden,

scheepslading zuivere Klapperolie.

ABEELLEN, DENNISON EN Co.

Per het schip Zwaluw

ingen de Ondergeteekenden direct van China.

Hollen à 52 Ellen Vloermatten, effen wit.

" 52 " geblokt rood en wit.

Verder:

werwerken, Sandelhoutenkistjes, Hom-

dozen, Vlasjes, Zijden-somlards, witte en

CASSALETTE EN Co.

PUIKE GRASBOTER,

pas ontvangen per Doelwijk.

(2763)

VAN DER MEULEN & Co.

Scheeps-Leverancie

van

E. CONSTANT

TE SAMARANG.

Bureau aan de Boom, Magazijn in de Stad.

Recommandeert zich aan Heeren Scheepskapiteins
tot het leveren van **Provisien**, enz. (2737)

Americaansche wip en andere STOELN.

Pilot of **Scheepsbrood** in vaten, Americaansch
Meel, kopere **Spijkers** 1, 1 1/2, 1 1/4 duim, **Terpen-**
tijn. Bij

(2707)

ABEELLEN, DENNISON EN Co.

Instituut voor jongeheeren

OP DEN HUIZE JAVA.

TE VOORST, BIJ ZUTPHEN.

IN NEDERLAND.

De ondergeteekende, aan het hoofd dezer inrigting
staande, heeft de eer zijn bij voortdoring in bloei to-
nemend Instituut, belanghebbende ouders en voogden,
bij vernieuwing aan te bevelen.

Hij durft dit met nog te meer vertrouwen doen,
daar bij de nu onlangs gehoudene Examens, zijne drie
leerlingen uit Neerlands Indië, welke dit jaar voor
de Akademiën te Delft en Breda bestemd waren, ten
volle aan de verwachting hebben voldaan, en alle drie
geplaatst zijn; en mogt hij hiermede de eerste bewij-
zen voor de deugdelijkheid zijner betrekkelijk nog jeug-
dige inrigting leveren, het zal niet meerder zijn stre-
ven zijn, om bij voortdoring alle pogingen in het werk
te stellen, aan de verwachting van ouders en voogden
te voldoen.

De jonge lieden worden door hem niet alleen voor
genoemde Akademiën en Z. M. Marine, maar ook voor
den Handelstand en administrative betrekkingen opge-
leid, waarom het onderwijs zich ook bepaalt tot de
vier moderne talen en al die wetenschappen (breeder
in het prospectus omschreven), welke tot de opleiding
van genoemde standen in de maatschappij, en eene ge-
soigneerde opvoeding worden vereischt.

Het jaargeld is bepaald op f 540 voor elken leerling,
welke kunnen betaald worden, telkens in eens bij voor-
uitbetaling van een jaar, of wel bij maandelijksche de-
legatien van f 45.— waarvoor procuratie op hem moet
worden yerleden.

Buiten de overtocht naar Nederland en de reiskosten
van af de plaats van arrivement tot Voorts, wordt
niets meer betaald dan de genoemde som van f 540
per jaar, waarvoor de leerlingen genieten, behalve het
onderwijs in al de genoemde talen en wetenschappen,
kost, inwoning, ouderlijke zorgen, verpleging, onder-
wijs in het teekenen, de muziek, het dansen en de
gymnastie, kleeding, kerkgeld en geneeskundige behan-
deling (uitgezonderd bij langdurige ziekte); ook boeken
en schoolbehoeften zijn daaronder begrepen.

Nadere informatiën en prospectussen zijn op franco
aanvraag te bekomen bij de heeren J. F. Deibert, te
Soerabaja W. de Jong te Samarang, J. F. Willemsen te
Tagal, Ds. van Troostenburg de Bruin en M. H. Beek-
veld te Rembang, G. A. van der Geugten te Indramajoe,
W. van Barneveld te Banjoemaas en A. Ferzenaar te
Padang. (2742)

HUIZE JAVA, TE VOORST,
Juli 1858.

C. WIEGERS.
Instituteur.

BEMINNAARS VAN GOEDE LECTUUR,

genegen zijnde zich te vereenigen ter oprigting van een

NIEUW LEESGEZELSCHAP,

worden verzocht zich aan te melden bij den boekhan-
delaar H. M. van Dorp. (2737)

De heer C A R T E R Junr. van Londen.

DENTIST.

Maakt bekend dat hij alhier is gearriveerd, in het
Hôtel des Indes. (2756)

Mr. C A R T E R Jun. of London.

DENTIST.

Begs to announce his arrival in Batavia, Hôtel des
Indes.

References:

DR. STEENSTRA TOUSSAINT.

" NEALE.

" ROSE.—Singapore. (2753)

NIEMAND, kapitaal en relatiën kunnende aan-
brengen, wenschte zich te **Associëren**, in eene
handelzaak.

Adres Franco

(2746)

Notaris BODDE.

Wordt gevraagd ten spoedigste

EEN TWEDE STURMAN,

voor de reize naar Nederland.

Adres bij

(2761)

HAAGER EN SCHURMAN.

WORDT VERLANGD

Een **GOVERNEUR** ter opleiding van eenige
jonge kinderen.

Adres met overlegging van **Gefugtschriften** onder
Lett. H bij den Boekhandelaar H. M. van Dorp te Ba-
tavia. (2773)

Op een land nabij Batavia, wordt gevraagd

EEN OPZIEER,

van goed gedrag.

Adres letter B, bureau van dit blad. (2747)

Verloren te Pondok Pitong,

Een gouden Horologie met gouden Wijzer-
plaat, gouden ketting en sleutel.

Dengenen die het teregt brengt bij den Uitge-
ver dezes, wordt eene belooning van f 30.—
beloofd. (2784)

LET WEL!

In den nacht van den 16den op den 17den Sep-
tember is uit een stal op **Rijswijk**

WEGGELOOPEN

Een **swaar doervoede, tigt braine**
Bimanees, met **swarte kort geknipte**
manen en **swarten langen staart**.
Wie hem terug brengt bij den schout van **Palsar**
Baroe kan op eene ruime belooning rekenen. (2750)

Eene **bonne** of **europesche vrouwelijke**
bediende, vrije passage naar Nederland zoekende,
kan die onder mede oppassing van drie jonge kin-
deren bekomen.

Gelieve, daartoe genegen zijnde, zich te vervoer-
gen bij Mevrouw **Fabius**, op Kebon-Sirie te Batavia.
(2763)

Een negentien-jarig Meisje zag zich gaarne
hier of elders als Gouvernante of Secondante
geplaatst. Adres lettet S. Bureau Samarangsche Courant.
SAMARANG, 17 September 1858. (2749)

De ondergeteekende brengt ter ken-
nis van Ouders en Voogden, dat de
gewone bezigheden in hare inrigting,
na afloop der Vacantie, met de volgende maand weder
eenen **aanvang** zullen nemen en de **klassen** zullen ge-
opend worden op **Maandag den 4den October eerstk**.
Het personeel dezer inrigting is dezer dagen ver-
meerderd met eene pas uit Holland aangekomene,
geëxamineerde Onderwijzeres.

B. HOOLA VAN NOOTEN,

Geb. van Dolder.

GANG SCOTT, 18 September 1858.

(2750)

De ondergeteekende bemerkt hebbende, dat
door hem onbekende personen geconcentreerde
melk wordt verkocht, als ware die van hem afkom-
stig, vestigt de attentie van het publiek op de gebrui-
ten, die door hem voor de fleschjes gebruikt worden
en van zijn naam en handteekening voorzien zijn.
(2713)

J. F. TENTEE.

Wordt Gevraagd

op seer aanneembare voorwaarden.

EENE JUFVROUW tot regeling in eene kleine **Wink-**
houding. Nadere informatiën met **franco** brieven onder
letter K, bij den Boekhardelaar H. M. van Dorp, Batavia.
(2740)

Wordt te Koop gevraagd:

EEN LAND met Inventaris.

lieft in de omstreken van Batavia, dan wel in die
van Buitenzorg.

(2743)

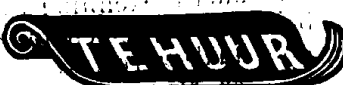
Notaris HERKLOTS, qq.

Bevraagbaar bij

(2717)

WITTENROOD.

Het landhuis **KEDONG**
BADAK met deszelfs **Erf**,
gelegen aan den grooten weg

naar Buitenzorg bij paal 38.

Informatien te bekomen bij den bewoner

(2722)

H. J. A. VAN SON.

Het Huis, **BOEDJONG**
bewoond door de **Heer**

Heer **Schwabe**, in Gang Polones, te betrekken 10.
November a. s.

Adres

(2718)

POOL, qq.

In een aangenaam gelegen HUIS
worden aangeboden

KAMERS,

met of zonder gebruik der tafel.

Adres
(2748)

H. M. VAN DORP.

Voordeelige Voorwaarden.

Een ruim Huis met zes kamers, bijgebouwen enz.,
gelegen op **Batoe-Toelies**. Huurprijs **f 110.—**
smaands en kunnende dadelijk aanvaard worden.

(2745)

MR. HOFMEIJR.
Batoe-Toelies.

aan de Ankerplaats,

Informatien bij

(2764)

LEVERT EN Co.

HOUDER VAN COGNOSSEMENT OVER:

V.P.L. N°. 1/200 200 keld. ROODE GENEVER,
afgeladen te Rotterdam, door L. VAN PELT, Kz., in
het Ned. Schip **Doelwijk**, kapt. K. J. SWART, ge-
lieve zich bekend te stellen bij

(2775)

B. KOPERSMIT EN Co.

STOOMGELEGENHEID.

Naar **MUNTOK, RIOUW** en **SINGAPORE**, per
het Stoomschip **Palembang**, kapt. H. J. Roseboom, op
den 25 dezer.

Informatien bij

W. CORES DE VRIES.

BATAVIA, 18 September 1838.

(2759)

Passage naar Nederland.

Wordt aangeboden met het daartoe uitmun-
tend ingerigte Nederlandsche Barkschip

JOSEPHA LOUISA,

gezagvoerder **P. D. NAP.**

Het schip zal vermoedelijk in de eerste dagen van
October van hier vertrekken.

Nadere informatien bij

de Agenten

(2774)

B. VAN LEEUWEN & Co.

VRACHT EN PASSAGE NAAR JAPAN.

Wordt aangeboden met het Ned. Schip

ALIDA MARIA,

Kapitein **J. de Vries,**

om spoedig derwaarts te vertrekken.

Adres bij

De Agenten

(2712)

HAAGER EN SCHURMAN

Vracht naar Samarang.

Met het Ned. Ind. Schip **WILHELMINA**
COX, Kapitein **M. P. Deibel**, om in den loop der
volgende week derwaarts te vertrekken.

Adres bij

de Agenten

(2786)

CASSALETTE & Co.

BATAVIA.

Vervolg der benoemingen, voorkomende in het Bijvoeg-
sel van het Bataviaasch Handelsblad van 18 September
1838, No. 75.

Civil Departement.

Benoemd:

Tot hoogleeraar in de Nederduitsche taal- en letter-
kunde aan de te Batavia op te rigten hooge school,
H. J. Lion, gewezen officier van administratie bij
het Nederlandsch-Indisch leger, ex-administrateur
van de fabriek **Phénix** te Soerabaja, oud-redacteur
van het dagblad **Indiër**, thans hoofd-redacteur van
het Bataviaasch Handelsblad, onder toekenning van
den titel van doctor in de beide regten; een en ander
tot belooning zijner overgrootte taal- en regtskennis;
tevens met bepaling, dat hij, ten algemeenen nutte,
met de redactie van laatstgenoemd blad zal belast
blijven.

Tot klerk bij den havenmeester te Buitenzorg, **J. R.**
van Landen, thans lantaarnopsteker bij de dienst
der openbare straatverlichting te Batavia.

Tot hoofd der Japanners te Batavia, **J. R. Dedels**, met
bepaling, dat hij in dienst zal treden, zoodra zich
een aantal van meer dan honderd Japanners te
Batavia zal hebben gevestigd.

Ontslagen:

De hoofd-redacteur van het dagblad **Java-bode**, **Mr. L.**
J. A. Tollens, Doctor in beide regten, Lid der
Maatschappij van Nederlandsche letterkunde, enz.
enz., wegens algeheel gebrek aan taal- en regts-
kennis.

Militair Departement.

Benoemd:

Tot militair spijsverzorger op het Fort Erfprins, **E. J.**
Dalens, thans zendeling-leeraar in de Minahassa
(Menado).

— Wij vernemen, dat, in de Vergadering van de Direc-
tie van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en
Wetenschappen, gehouden op Donderdag avond, den
16den dezer, **Z. E. de luitenant generaal Jhr. F. V.**
A. Ridder de Stuers, wegens voorgenomen vertrek naar
Europa, het door **Z. E. sedert den 18den Mei 1837** be-
kleed voorzitterschap heeft nedergelegd, en als zoodanig
is vervangen door den Vice-president des Genootschap,
den HoogEdelgestrengen heer **P. J. B. de Perez**, Vice-presi-
dent van den Raad van Ned. Indië, op wien, bij de
stemming, al de stemmen waren uitgebragt.

Tot Vice-president, in stede van den heer **de Perez**,
is gekozen de heer **dr. G. Wassink**.

Indien men de Notulen der Directie-Vergaderingen
nagaat, die het Genootschap, sedert eenigen tijd, in
zijn Tijdschrift voor Indische Taal- land- en Volken-
kunde openbaar maakt, dan moet men erkennen, dat,
onder het Voorzitterschap van den generaal **de Stuers**,
het Bataviaasch Genootschap, eene werkzaamheid heeft
aan den dag gelegd, die, sedert eenige jaren, merk-
baar was verslaauwd en dreigde het oudste wetenschap-
pelijk ligchaam van Azië den doodslaap te doen ingaan,
terwijl later gestichte genootschappen met reuzenschred-
den voorwaarts streefden.

Het was dan ook eene welgeplaatste hulde, dat de
Directie besloot, den generaal **de Stuers** het eeredid-
maatschap aan te bieden.

In den vervanger van den heer **de Stuers**, den heer
de Perez, vinden wij den waarborg, dat het genootschap
op den ingeslagen weg volijverig zal voortgaan en meer
en meer nuttig zal zijn voor de wetenschap. De keuze,
die op **ZHedG.** is gevallen, mag niet dan hoogst geluk-
kig worden genoemd, en het verdient hoogen lof, dat
de heer **de Perez**, niettegenstaande de vele besommerin-
gen aan **ZHedG.** ambtelijke betrekking verbonden, zich
die keuze heeft laten welgevallen.

— In den morgen van den 20sten dezer, heeft zich,
aan boord van **Z. M. Stoomschip Prinses Amelia**, ka-
pitein-luitenant ter zee **G. D. S. Clarkson**, met zijn
familie naar Padang ingescheept, de generaal-majoor
A. Meis, benoemd civiel en militair gouverneur ter
Sumatra's Westkust.

Z. H. E. G. werd uitgeleide gedaan door **Z. E.** den lui-
tenant-generaal, commandant van het leger, den Vice-
president van den raad van Ned. Indië, verscheidene
hoofdamtbanen en hoofdofficiëren en anderen, die zich
met hunne dames aan de inscheepplaats hadden verza-
meld. Ook de stafmuziek was daar aanwezig.

— Met genoegen ontwaarden wij, dat men dezer
dagen een aanvang heeft gemaakt met het leggen van
eene tweede electrisch-telegraphische lijn van deze
hoofdplaats naar Buitenzorg, zoodat wij de gegronde
hoop mogen voeden, weldra die inrigting meer en meer
aan haar doel te zien beantwoorden.

— Naar wij uit goede bron vernemen, is de Heer
J. H. C. Schrader, gepensioneerd ambtenaar te Batavia
woonachtig, bij Koninklijk Besluit gemagtigd tot het
aannemen en dragen der St. Helena medaille, hem door
den keizer der Fransen geschonken.

— De door den heer **Cores de Vries** alhier, nieuw
aangekochte stoomboot Batavia, kapt. **Bosch**, heeft hare
tweede reis gedaan. Van Soerabaja stoomde zij in 22
uren naar Samarang, en na 27 uren stoomens kwam
zij van laatstgenoemde plaats alhier ter reede.

Wanneer men nu bij deze snelle vaart nog voegt,
dat de stoomboot alleruitmuntendst voor passagiers
zoowel als voor goederen is ingerigt, dan gelooven wij
niet te veel te zeggen, indien wij dit vaartuig onder
de beste van dien aard rangschikken.

— Op Djati-Pammor, district Talaga, residentie Che-
ribon, op ongeveer 2400 voeten hoogte, is met goed
gevolg eene proef genomen met zaad van de *Persische*
shirah Tobacco, dat, door bemiddeling van den hoog-
leeraar **dr. W. H. de Vries**, van het eiland Ceylon werd
verkregen.

Deze tabak werd, den 19den Mei jl., in kweekbeddin-
gen gezaaid en uitgeplant op den 25sten Junij jl., in
een tuin, op verheven beddingen of rijen, met tus-
schen geplaatste diepe greppels of voren, en nadat de
grond matig was bemest met karbouwenmest. De
plantwijdte was 2 rhijnl. voeten en de afstand der
rijen 2½ voet. De grond was uit zijnen aard niet uit-
muntend, maar veeleer schraal en mager.

De planten zijn behandeld naar de in Nederland ge-
bruikelijke wijze. De bladen hadden in verschen toe-
stand, op 25 Augustus, de lengte van 30 en de breedte
van 30 Nederl. duimen. Zij verschillen van die van den
gewonen tabak (*Nicotiana Tabacum*) door een getan-
den rand. De bloemen zijn wit.

Op Djati-Pammor staan reeds eenige van die tabaks-
planten in bloei. Weldra zal men daarvan zaad ver-
krijgen, zoodat deze tabaksoort, die op Java onbe-
kend was, daar waarschijnlijk zal kunnen stand houden.

In 's lands plantentuin te Buitenzorg worden mede
proeven genomen.

— Van eene zeer goed ingelichte zijde wordt onder
dagteekening van 18 Augustus uit Alexandrie geschre-
ven:

Gedda (Djedda) is gebombardeerd. — Nadat de bevel-
hebber van de Cycloop per telegraaf bevel had ontvan-
gen om derwaarts te stoomen, satisfactie te eischen of
de plaats te bombarderen, is dit schip onmiddellijk on-
der weg gegaan. Zoodra het voor Gedda ten anker
was gekomen, eischte de bevelhebber, dat de gearres-
teerde misdadigers met den dood zouden gestraft wor-
den. Zes en dertig uren beraad werden toegestaan.
De Gouverneur der stad weigerde aan den eisch te

voldoen, uit hoofde hij, volgens de Turksche wet,
doodstraf mag ten uitvoer leggen zonder goedkeu-
der der Porte. Aan de bedreiging gevolg gevende,
de Cycloop, het bombardement en wierp gedurende
geveer twee dagen een honderdtal bommen en even
veel vuurpijlen. Vele schepen en booten in de
aan inwoners van Gedda toebehoorende, werden
brand. Terwijl het beschieten der stad nog plaats
arriveerde van Suez de boot der Mejidje-Comp.
Gabarie, welk een Turksch gevolmagtigde en 300
Egyptische troepen aan boord had. De gevolma-
tigde ziedt zich bereid, om het Engelsche ultimatum
uitvoer te brengen, hetgeen ten gevolge had,
vuur gestaakt werd, en den volgenden dag aan-
ven elf moordenaren werden onthoofd, in tegen-
digheid der Egyptische troepen en een detachement
50 Engelsche soldaten, welke met geladen wapen-
scheepten, terwijl zwaar gewapende sloepen aan
wal ter bedekking lagen. De executie had zonder
ongeval plaats, en de grootste schrik schijnt om
bevolking te heerschen. Den daarop volgende
keerde de Cycloop naar Suez terug.

Vele vreemde schepen bevonden zich tijden
gebeurtenis op de reede van Gedda en daarom
Nederlandsch-Indische driemaster. Zij voerden
nationale kleuren en leden alzoo geene schade.

Het schijnt overigens, dat de stad niet veel
heeft. Met opzet is deze gespaard, omdat ande-
thans zeer talrijke bevolking van Mecca in gro-
brek zoude gekomen zijn.

Riouw. — In den namiddag van den 10 Septem-
is in den ouderdom van ruim 45 Mahomedaans-
ren overleden, radja **Abd'oellah Hadji**, onderkoning
Riouw.

Het lijk is in den morgen van den volgende
zonder bijzondere staatsie, doch in tegenwoor-
van de ter plaatse aanwezige ambtenaren en offi-
en onder een saluut van 11 minuutschoten van
fort **Kroonprins**, ter aarde besteld.

Djambi. — De militaire expeditie tegen Dja-
ofschoon niet zonder verlies van onze zijde,
gunstig afgevoerd.

De hoofdplaats Djambi is door onze troepen
Nadat alle pogingen tot onderhandelingen
mislukt, had bij het aanbreken van den dag, 6-
den September, de landing plaats op een
van cc. twee mijlen van de hoofdplaats, waar
troepen, onder begunstiging van een hevig vuu-
tot de expeditie behorende oorlogsschepen, land-
voetpad aan de regter zijde der rivier naar de
kampong Djambi optrokken.

In den tijd van drie uren, werden al de verster-
genomen en tegen 10 uren des morgens was men
ter van den kraton des sultans.

Vooral bij den aanval op den zeer versterkten
was de tegenstand buiten alle verwachting hard-
en wanhopig, do h door de dapperheid onzer
werd de vijand er uit verjaagd, in weerwil van
geweldig vuur.

De Djambinezen, waaronder de sultan en de
grooten, zijn gevlugt, naar men verneemt, naar
gedeelte van Djambi, hetwelk grenst aan Soeng-
(Padangsche bovenlanden) met achterlating van een
nigte geschut, geweren, lanssen en andere krijgsbeho-

Tegen den avond was de hoofdkampong geheel
laten en legerden de troepen zich in den kraton.

Het verlies van den vijand moet zeer groot zijn
streeks 50 lijen werden na de inname der verster-
op verschillende plaatsen gevonden.

Van onzen kant zijn vier man gesneuveld.
vier-en-dertig zijn gewond, waaronder twee offic-
Op de stoomschepen werden vijf man ernstig ge-

Wester-afdeeling van Borneo. — Berigten over de
Augustus behelzen onder anderen het volgende:

Sambas. — Het suikerriet, in de gouvernement-
in de vallei van Pemangkat is aangetast door
insect, bij de bevolking *bengas* genaamd. De aan-
stoelen kwijnen als het ware weg. Alle poging
de voortplanting der plaag te verhinderen, bleken vr-
loos te zijn.

Lust onder de bevolking, zoowel de Chinesche
Maleische, om zich met den aanplant van katoen
geven, wordt vooral in deze afdeeling opgemerkt.

Gebrek aan regen heeft het ligten der goud-
zeer tegen gewerkt. Eenige stortbuijen op den
en 15den te Seminis gevallen, werden dadelijk
tigd en eene mijnte Soengei Assem geligt, waar
Chinezen gedurende zes maanden hadden gewer-
ligting leverde op 35 bonkals (thails) goud van
zuiver gehalte (mas-sepang), welke voor f 85 de
werden van de hand gezet. (De betaling geschiedt
Spaansche matten, berekend à f 3 tot f 3.60 per st.)

Montrado. — Ook in deze afdeeling oefende het
blijven van den regen nadeeligen invloed uit
goudproductie.

Mampawa. — De proef met de katoenaanplant
doordien de plantjes aangetast worden door een
van rups. De merste vrucht wordt verkregen van
Boyd's Prolific. De Egyptische schiet wel hoog
doch de plant is minder krachtig en geeft weinig

Pontianak. — De handel met de rijken langs het stre-
gebied van de *Kapoens* was minder levendig, dan andere
deze tijden van het jaar het geval was. De handel
Singapore was ook, wat den uitvoer betreft, minder
Hierdoor ontstond grootere navraag naar stofgoud
werden groote sommen aan zilveren munt uitgegeven

De prijs van rijst is hoog: voor zoogenaamde
rijst werd betaald f 8:— en gewone rijst f 7:— of
de picol.

De welvaart van de streken langs de mondingen
Kapoas (Pontianak) rivier, alwaar zich voornam-
Boeginesche kolonisten gevestigd hebben, neemt
lijks toe. De aanplant van klapperboomen is daar
hoofdbezigheid. Een der voornaamste Boeginesche
delaren, die zich daar gevestigd heeft, was naar
wadjoë vertrokken, om nog meerdere zijner landgen-
ten herwaarts te doen komen, ten einde met hem
aanplant van katoen te beproeven.

Sintang. — De goudligting te Soengei Aija werd door
gebrek aan regen verhinderd. (Jav. Cour.)

EERSTE BIJVOEGSEL behoorende bij den JAVA-BODE,

van Woensdag 22 September 1858, No. 76.

— *Samarang*, 14 Sept. Heden werd de Chinees *Oh* van *Ow Tiang Soei*, een nog jeugdig Chinees, die de lieveling was van zekere oude Chinese vrouw, weduwe *Tan Tan Thai*, die zijne oudtante, en de moeder van een hier bekenden handelaar en aannemer *Tan Gie Soei* was, veroordeeld wegens moord, op deze zijne oude nabestaande, die gewoon was hem met kleine sommen gelds te helpen, gepleegd. Toen zij bij zekere gelegenheid hem eene grootere geldsomme weigerde, sloop hij haar woonvertrek binnen met het plan haar te bestelen. De tegen hem uitgesproken straffe is die des doods, naar onze wetten aan de galg.

De ongelukkige heeft alles ter terechtzitting bekend en schijnt die daad te hebben verrigt in zekeren graad van waanzin, daar hij, kort na het vermoorden, zichzelf van het leven wilde berooven, met dat gevolg, dat hij zwaar gewond is opgevat en in het stadsverband gebragt. Zijn leven vóór de poging tot diefstal, waarvan de moord een gevolg was, was losbandig en teugelloos.

— Als een waarschuwend voorbeeld, bovenal voor heeren kooplieden, die zoo dikwerf in hunne magazijnen, met meer of minder voorzorg, (hetzij ons niet enkel geduid dit te zeggen) niet altijd met die zorg, welke de waren naar haaren bijzonderen aard en vatbaarheid noodzakelijk maken, goederen opslaan, die niet zelden aan over het hoofd geziene gevaren zijn blootgesteld, moeten wij mededeelen, dat dezer dagen, in een der lokalen van het Havenkantoor alhier een treffend voorbeeld heeft plaats gehad van zelfontbranding van zwartsel, aldaar met andere goederen van het gouvernement geborgen.

Het zwartsel was, zoo als gewoonlijk, in vurenhouten vaatjes afgepakt. Deze werden in een niet te vochtig lokaal en op eene stelling geborgen, en toch had de zelfontbranding plaats. Aan gebrek aan voorzorgen valt hier niet te denken, integendeel, ware de plaats van berging niet zoo goed gekozen en het toezigt niet zoo geregeld geweest, dan zoude dit verschijnsel welligt ook voor een gedeelte der stad of belendende gebouwen, bevreemswaardige gevolgen hebben gehad.

Waarschijnlijk is het zwartsel in zekeren graad van rochtigheid afgeleverd, en had bij de fabricatie niet die bewerking ondergaan, welke het behoeft.

Deze omstandigheden kunnen de oorzaken zijn der zelfontbranding, die echter, dank der goede zorgen en nauwkeurigheid, welke hier heerschten, geene gevolgen had.

— *Samarang*, den 17 September. — Men meldt ons van *Gendingan* (Madoen), dat eenige dagen geleden, aldaar op den grooten weg de postillon door een tijger werd aangevallen en van het paard geworpen, echter zonder zware verwonding, daar de klauwen des tijgers tegen de portefeuille teregtkwamen, waardoor de meeste brieven dan ook beschadigd moeten zijn. De postillon heeft zijne redding in de vlugt gevonden, terwijl de tijger zich met het paard vergenoegde.

— *Samarang*, 18 Sept. — Op den 14den dezer, is, in de *Bessa Wringen Anom*, de Javaan *Pak Sadiman*, bezig zijnde gras te snijden, van achter geschoten, ten gevolge waarvan de kogel door den rug tot naar voren is doorgedrongen. De dader van dit feit is onmiddellijk gevat geworden, hebbende hij, bij het voorloopig onderzoek, verklaard, niet op *Pak Sadiman*, maar op een wild zwijn geschoten te hebben. De gewonde is dadelijk naar het stadsverband gebragt en lijdt verschrikkelijke smarten; men twijfelt aan het behoud van zijn leven.

— Op Zondag, den 12 dezer, omstreeks 11 uren, is er, in de *desa Gedong Bator* en *Karang Djinkong*, door onvoorzigtigheid brand ontstaan, waardoor een 53tal inlandsche woningen en 2 karbouwen-kralen in de asch zijn gelegd. De schade wordt op f 1440 — begroot. (Sam. Ct.)

— *Soerabaja*, 11 September. Gisteren omstreeks 7 uren des morgens, heeft een stoker van Z. M. stoomschip *Ardjoeno*, in de kampong *Ampel*, door middel van een keukenmes, getracht zich het leven te benemen en zich een diepe wond aan den hals toegebragt.

Hij is door de politie onmiddellijk naar het stadsverband gebragt en er bestaat hoop op herstel.

— Gisteren morgen, om 10 uren, is de flanker P. . . . van de 1ste compagnie van het 14de bataillon, bij de hoofdwaacht in de *Kalimaas* gesprongen, doch door tijdig aangebragte hulp van een wissel dood gered. De oorzaak hiervan wordt gezocht, uit angst voor straf, omdat hij den vorigen nacht zich had laten aflossen onder voorwendsel, dat twee officieren voornemens waren, hem dien nacht te vermoorden.

— Dezer dagen is door de politie achterhaald de toko jongen van de heeren A., die beschuldigd wordt een goud cylinder horologie ontvreemd te hebben.

— *Soerabaja*, 13 September. Dezer dagen is een der slavenjongens van den Heer R., belast om de huurpennin, en bij den Heer T., bestaande in eene som van f 100, te gaan ontvangen, in plaats dit geld aan zijn meester ter hand te stellen, regstreeks naar een der kazernen van dit garnizoen gegaan, alwaar hij met spelen alles verloor. Zijnen meester gaf hij voor, door eenige straatroovers te zijn aangevallen.

Het is echter der politie mogen gelukken, hem tot bekentenis te krijgen en nog eene som van f 62.50 bij hem te vinden.

— In de afdeeling *Soerabaja* is dezer dagen, door tusschenkomst van het districthoofd, een Inlandsche visscher in het stadsverband gebragt, die van een dief, die zijn vischnet wilde stelen, een lanssteek in den rug ontvangen had.

De dader van dit feit is voortvlugt.

— Naar wij vernemen heeft, heden morgen, een Inlandsch matroos van het stoomschip *Batavia* (onderneming W. Cores de Vries) in zijne kampong getracht

zich het leven te benemen, door zich met een kris eene wond in den onderbuik toe te brengen.

Door tusschenkomst der politie, is de lijder in het stadsverband gebragt, en bestaat er alle hoop op herstel. (Soer. Ct.)

— *Soerabaja*, 15 September. Wij vernemen, dat op 11. donderdag, den 9den dezer, de stoomboot *Kraton*, toebehoorende aan de heeren Major Matzen en Co., met goed gevolg is te water gelaten van de helling der fabriek *de Volharding*, van de heeren Baijer en Co.

Dit vaartuig werd aldaar in den, voor Indië zeer korten, tijd van twee maanden geheel uit elkander genomen, vier en twintig voeten verlengd, en van een nieuwen bodem voorzien over de geheele lengte. Ook de ketel van dien bodem werd gelijktijdig grootendeels vernieuwd, zoodat de stoomvaart tusschen *Soerabaja* en *Pasaroean* nu weder met vernieuwd leven zal kunnen worden voortgezet, dank zij den ondernemingsgeest van de eigenaren van *de Kraton*. Doch ook dank aan de uitbreiders van de particuliere industrie, die een établissement hebben daargesteld, waar iedere fabrikant en iedere ondernemer, in welk vak ook, zich thans van het noodige kan voorzien, en alle machinerien kunnen vervaardigd en gerepareerd worden.

Vergelijken wij Java, en in het bijzonder *Soerabaja*, wat het nu is bij twintig jaren bevorens. Inderdaad men slaat de handen verbaasd in een, als men daar eenige honderden Javanen, onder de leiding van mannen als een *Baijer*, werken ziet uitvoeren, die de beste Europeesche fabrikanten evenaren, ja, in vele gevallen overtreffen.

Onder zulke handen zien wij wat de Javanen zijn en wat men met hen doen kan; doch om tot zulke resultaten te komen, behooren ook onvermoeide arbeid en een onverbreekbare wil en, daarvan overtuigd, heeft de heer *Baijer* die fabriek ook zeker wel niet ten onrechte *de Volharding* genoemd.

Als er dan ook eenige groote onderneming aanmoediging en medewerking verdient, dan is het voorzeker deze, waaraan zoo groote kosten, moeiten en zorgen worden gewijd, om ze op eene hoogte te brengen, die ze het vorstelijk wapen, dat zij het voorrecht heeft te mogen dragen, tot eere doet verstreken.

Wij twijfelen dan ook evenmin aan het eene als aan het andere, want ware verdienste blijft nimmer onbeloofd.

— Men deelt ons mede van *Babat*, afdeeling *Grissee*, dat aldaar, in den avond van den 6den dezer, een vrij hevige brand heeft gewoed. Door de windstilte heeft men dien echter spoedig meester kunnen worden, zoodat het verlies zich bij een aantal huizen heeft bepaald. Naar de oorzaak, die aan kwaadwilligheid wordt toegeschreven, is een onderzoek ingesteld.

— *Soerabaja*, 15 September. Dezer dagen is de flanker C. van het 14de Bataillon, op transport naar *Pasaroean* zijnde, in de rivier gaan baden en onmiddellijk verdrinken.

De ongelukkige stond bij zijne chefs als een braaf en oppassend man bekend.

— *Soerabaja*, 16 September. Men deelt ons van *Bezoeki* mede, dat, op den 10den dezer, de van *Bezoeki* naar *Sumanap* bestemde schooner *Carolina*, gezagvoerder *Sa Ahmad*, op het rif der *desa Kapang* nabij *Panaroekan* is gestrand, ten gevolge van het breken van den ankerketting, bij een hevigen oostenwind, zijnde de opvarenden en de lading gered, en door het bestuur de noodige hulp verleend tot redding van vaartuig en scheepsinventaris. (Oostpost.)

LAATSTE BERIGTEN.

De Atlas van 9 Augustus behelst de volgende laatste tijdingen:

Men schrijft uit *Cowes*, Vrijdag avond, 6 Augustus. Kort voor vijf uren liep het gerucht in de stad *Cowes*, dat het jacht van H. M., van *Cherbourg* komende, de *Solent* opstoomde. Eene menigte personen begaf zich naar het strand en het paradeveld, voor het kasteel van *Cowes* gelegen, om de aankomst van H. M. bij te wonen. De gewone bewijzen van geestdrift werden aan den dag gelegd en gelukwensch-signalen geheschen, doch, tengevolge van de afwezigheid van de meeste yachten, die den vorigen dag naar *Cherbourg* waren vertrokken, zag men dat vertoon van vlaggen niet, hetwelk gewoonlijk bij dergelijke gelegenheden zulk een aangenaam schouwspel aan het oog opleevert. Te vijf uren verscheen de *Victoria* en *Albert* tegenover het kasteel, met de nationale vlag aan den grooten, de admiraliteits-vlag aan den voor- en de *Union Jack* (dubbele kruisvlag) aan den bazuans-mast en spoedde zich naar *Osborne*. De stoomboot naar *Southampton* verliet juist de rivier *Medina*, zoodat de passagiers een uitmuntend gezicht op het kon. jacht hadden. Dit laatste werd spoedig door het *Trinity*-jacht gevolgd.

H. M. en de prins-generaal stapten te 5½ uren aan wal. Zoodra H. M. *Osborne House* binnen trad, werd de nationale standaard op den toren geheschen.

De schepen, die te *Spithead* zeilree lagen, bragten het jacht de gewone eerbewijzen toe.

— De *Canada* is te *Liverpool* aangekomen. Dit vaartuig verliet *Boston* den 28sten Julij en deed den volgenden dag *Halifax* aan. Er waren geene politieke tijdingen uit de Vereenigde Staten. De opschudding, ten gevolge der in de *Frazer*-rivier gevondene hoeveelheid goud, was in geene deele bedaard, terwijl de laatste berigten omtrent de goudmijnen bijna fabelachtig te noemen zijn.

De Indianen verontrustten de landverhuizers en verzamelden zich in groote troepen, naar men zeide, met vijandige oogmerken.

De berigten uit den *Utah*-staat melden, dat alles daar rustig was. De mormonen trokken naar hunne haardsteden terug. *San Luis Potosi* was door de constitutionnalisten, onder *Vidaurre*, ingenomen geworden.

— Berigten uit *Trebnice*, van den 2den Augustus, melden ons, dat aldaar eene deputatie der opstandelingen in de *Herzegovina* was aangekomen, die den Turkschen commissaris hunne grieven en wenschen had bekend gemaakt. Deze had beloofd hun al de vrijheden toe te kennen, die de christenen in andere deelen van het rijk genoten. De rust was in de provincie hersteld.

— Een brief uit *Ragusa* van den 3den Augustus deelt

mede, dat te *Montenegro* weer verwarringen hadden plaats gegrepen, niettegenstaande de pogingen, door prins *Danielo* in het werk gesteld, om dit te voorkomen.

— Men berigt uit *Constantinopel*, dat de *Pacha* van *Egypte* zich verplicht heeft gezien, zich naar *Gaza* te begeven, ten einde de christenen voor moord en uitplundering te vrijwaren. Daar waren echter geene troepen, om zijne bevelen kracht bij te zetten. Twee honderd gewapende Turken hadden getracht, de wanorde te Candia te vernieuwen, doch de aankomst van den minister van politie maakte aan dezer oploop een einde.

— Een brief van de grenzen van *Bosnië* hangt een treurig taferel van den staat der zaken in die provincie op. Daarin wordt gezegd, dat, indien de rust aldaar weder hersteld is, dit niet te danken valt aan de beloften des Sultans, zoo als men vroeger beweerde, maar wel aan de slagen, den Christenen door de soldaten der Beys toegediend en die hen gedwongen hebben, zich stilzittend te onderwerpen.

Door groote wreedheden en daden van ongelooflijke woestheid, hebben zij een ongelukkig volk ten ondergebragt, dat, zonder hulpbronnen en organisatie, zich zelf dapper tegenover geregelde troepen heeft verdedigd, en slechts voor de overmagt der Turken gebukt heeft. Van de zijde der Turksche ongeregelde troepen is de oorlog uitroeijend te noemen. Geheele dorpen worden afgebrand en gansche kudden geslagt, terwijl de Bosniers het leven trachten te bergen, door op Oostenrijkschen bodem eene schuilplaats te zoeken. Duizenden zijn er reeds met hunne families en zonder middelen van bestaan aangekomen.

De hoofden van den opstand hebben den strijd opgegeven. Hunne nederlaag is volkomen. De pogingen, door den Turkschen Commissaris in het werk gesteld, om de woestheid der Beys te beperken, zijn tot nu toe vruchteloos gebleven. Hun haat tegen alles, wat christen mag heeten, is nu ten volle opgewekt en zij weigeren naar de stem van het gezag te luisteren. De Oostenrijkers hebben een militair Cordon langs de oevers der *Unna* rivier getrokken, ten einde de vlugtelingen te beschermen. De Turken hebben dit aan de andere zijde des strooms gedaan, om te beletten, dat de Christenen zich uit *Bosnië* verwijderen.

— *Rotterdam*, 8 Augustus. — De buitenlandsche dagbladen, en vooral de Fransche, zijn opgevuld met bijzonderheden nopens de feesten te *Cherbourg*. De door keizer *Napoleon* uitgebragte toast heeft een zeer gunstigen indruk te *Parijs* gemaakt, hoewel daarin niets voorkwam, wat men niet vooraf had verwacht. Het antwoord van prins *Albert* is ook gunstig opgenomen. Men zal echter erkennen, dat dit als een weerklink van den toast, wel niet anders zijn kon.

— Te *Parijs* is op nieuw het gerucht in omloop, dat de regering militaire majoraten zal instellen. Door sommigen wordt dat ontwerp als eene bepaald beslotene zaak gemeld. Wij geven dit berigt, zoo als wij het vinden.

— De *Wurtembergsche tweede kamer* heeft de geldelijke bijdrage voor den Duitschen bond toegestaan, doch onder bijvoeging van den wensch, dat naast dit ligchaam eene Duitsch nationale vertegenwoordiging mogt worden tot stand gebragt.

— De *Weener Presse* zegt, dat de koning van *Pruisen* zal abdiceren ten gunste van den prins van *Pruisen*, zijn broeder, en dat de laatste onmiddellijk daarna van den troon afstand zal doen, ten behoeve van zijn zoon, die met de dochter van koningin *Victoria* gehuwd is. De *Berliner Börsen Zeitung* zegt daarentegen, dat er geen sprake is van eene abdicatie, maar wel van een definitief regentschap, dat aan den prins van *Pruisen* zal worden opgedragen. Wij meenen echter hierbij te moeten opmerken, dat van een en ander reeds herhaalde malen geruchten in omloop waren, en daar nu de lezingen van de genoemde bladen beide niet waar kunnen zijn, zoo kan het niet anders dan raadzaam wezen, aan een of ander voorhands geen groot geloof te schenken.

— Volgens eene dépêche uit *Frankfort*, heeft de *Hannoversche* gezant bij den bondsdag gisteren een afzonderlijk votum in de kwestie der Hertogdommen uitgebragt, niet uit naam zijner regering, maar als lid der commissie voor deze aangelegenheid.

NEDERLAND.

Op den 1sten Augustus heeft er, in de schotsche zendingkerk, op de *Erwtenmarkt* te *Amsterdam*, een verschrikkelijk voorval plaats gehad. Op het oogenblik namelijk, dat de heer ds. C. Schwarz, gedurende de ochtenddienst de predikbeurt zou gaan vervullen, liep een 16jarig jongeling den trap van den predikstoel op en trachtte het deurtje daarvan te openen. De heer Schwarz zag naar die zijde om, waarop de jongen een dolk te voorschijn haalde en, door het gordijntje heen stekende, den predikant twee wonden, waarvan een in de linker borstholte en een in den arm, toebragt. De jongeling is onmiddellijk aan de politie overgeleverd. De predikant bevindt zich niet buiten gevaar.

Deze schanddaad zou, zegt men, aan fanatisme zijn toe te schrijven, en de dader zoude wraak hebben willen nemen wegens het uitdeelen en verspreiden van zendeling-tractaatjes, gedurende de godsdienstoefening in twee der synagogen te *Amsterdam*, welk feit aldaar voor omstreeks 14 dagen, groote opschudding heeft veroorzaakt.

Van medepligtigen is tot dus ver niets vernomen, zelfs is het onderzoek der justitie op dat punt vruchteloos geweest.

Tot het feit behoort nog, dat de heer Schwarz, in zijn orgaan *de Heraut* van 30 Julij, verklaarde geheel vreemd te zijn aan de uitdeeling der tractaatjes in twee synagogen gedurende het verrigten der dienst, er tevens bijvoegende, dat hij die daad niet kon goedkeuren, terwijl hij haar aan niet genoegzaam getemperden ijver toeschreef.

De toestand van den heer Schwarz blijft zorgelijk.

— Z. M. de koning heeft het verzoek om gratie voor de vier Maleijers, door het hof van *Gelderland* veroordeeld tot tuchthuisstraf, de *Serang Sidin* voor den tijd van tien, de drie anderen voor den tijd van acht jaren, gewezen van [de hand]. Dientengevolge zullen zij binnen weinige dagen van *Arnhem* naar *Leeuwarden* worden overgebragt.

— Z. M. heeft *benoemd*: tot apoth. der 3de kl. bij de milit. geneesk. dienst in O.-I., *W. J. E. Hekmeijer*.
— *'s Gravenhage*, 6 Augustus. Z. M. de koning wordt voor het einde dezer maand van Wiesbaden in deze residentie terug verwacht.

BELGIE.

Een verschrikkelijk ongeluk heeft Antwerpen getroffen. De beurs, die door hare overdekking als anderszins, een meesterstuk kon worden genoemd, dat in zijn soort een der schoonste monumenten van Europa was, en als zoodanig de bewondering van allen, die het gezien hebben, heeft weggedragen, — is door de vlammen vernield.

Den 2den Augustus omstreeks 11½ uren 's avonds, deed de beursbewaarder zijne gewone ronde in al de bureaux boven de galerijen, toen hij, de deur van een der bureaux openende, in weerwil dat al de gaz vlammen uit waren, plotseling door eene gazontploffing achterover geworpen werd, welke ontploffing schier in één oogenblik al de bureaux in vlam zette, terwijl reeds binnen een kwartier uren het geheele gebouw ééne vuurmassa scheen. Ruim te 12 uren deed zich reeds een verschrikkelijke schok gevoelen, veroorzaakt door het instorten van den fraaijen, driehonderdduizend Ned. ponden zwaren koepel. Men kan nagaan, welk een donderend geraas dit maakte. Van dat oogenblik af viel aan geen middel, om het gebouw te behouden, meer te denken. Het was een verheven, maar tevens een allersmartelijkst schouwspel, zooals verwoestingen van dien aard alleen in staat zijn aan te bieden.

Iedereen trachtte hulp te verleen. Burgerlijke en militaire autoriteiten, brandspuitgasten, de troepen van alle wapens snelden toe — maar ongelukkig was er geen water in de nabijheid, ten gevolge der droogte.

Er bleef niets over dan de omliggende gebouwen zoo veel mogelijk te beschermen en daarin is men, na eene vreeselijke inspanning gelukkig geslaagd, zoodat de ramp zich tot de vernieling van het beursgebouw heeft bepaald.

De archiven van de griffie en van het tribunaal van koophandel, alsmede de bibliotheek en de archiven der kamer van koophandel zijn door de vlammen verteerd. Het onmogelijke is beproefd, om de archiven van het tribunaal van koophandel te redden; men heeft dan ook iets aan het vuur ontweerdigd, maar het is ongelukkigerwijs van weinig beteekenis. De bureaux van den telegraaf zijn eveneens door de vlammen vernield; eenige geëmployeerden zijn er echter in geslaagd, om de archiven van den telegraaf en een gedeelte der toestellen te redden.

Ten 1¼ uren deelde het vuur zich mede aan den zeer hoogen toren, die met het front naar de staat *de Douzes Mois* gekeerd is; de klok, die zich in dien toren bevond, bleef in gang tot op het oogenblik dat het geheele gevaarte met een oorverdoovend gekraak in genoemde straat nederplofte, gelukkig zonder een der brandspuitgasten te kwetsen.

Ten 4¼ uren stortten de zij-galerijen in, die gedeeltelijk tot steun van den koepel hadden gediend, en sleepen in haren val verscheidene der reusachtige ijzeren kolommen mede, die de geheele overdekking schraagden. Het werd toen maar al te duidelijk, dat van het geheele gebouw geen steen op den anderen zou blijven staan, want de val van een gedeelte der pilasters moest onvermijdelijk het instorten ten gevolge hebben van al de verdiepingen, en zelfs van de muren. Te 10 uren des morgens viel dan ook reeds de galerij in, waar de kamer van koophandel haren zetel gevestigd had. Te 11 uren stortte de daar tegenoverliggende galerij in, die tot eene zaal voor verkooping en voor het syndicaat der makelaars gediend had, en te drie uren 's namiddags was het geheele beursgebouw in een puinhoop herschapen. De brandspuiten bleven nog altijd water geven, om het op nieuw uitbarsten van de vlammen in het rookende en smeulende puin voor te komen. De omliggende gebouwen zijn allen geblakerd en hebben eenige schade aan de voorpuilen geleden, doch slechts van onbeduidenden aard.

Hoe deze geduchte ramp veroorzaakt is, ligt nog in het duister. Gelijk gisteren reeds gezegd is, moet aan eene gazontploffing gedacht worden. Van andere zijden wordt echter verzekerd, dat eenige loodgieters of metselaars in de goten van het beursgebouw hebben gewerkt aan de zijde van het straatje *des Claires* en dat de brand aan die zijde zou zijn uitgebarsten, om zich al spoedig aan de gazpijpen mede te deelen, die het vuur door het geheele gebouw hebben verspreid. Het ware van de zaak zal men eerst later vernemen, — indien namelijk de waarheid ooit aan den dag komt.

Verlies van menschenlevens heeft men gelukkig niet te betreuen; twee der brandspuitgasten werden echter gewond, de een door het vallen van een hooge ladder, de ander door het nederstorten van eenig puin; beiden zijn naar het militair hospitaal vervoerd.

De volgende historische bijzonderheden omtrent de Beurs van Antwerpen, vindt men in de bladen:

Op den 18den July 1531 werden te Antwerpen de werkzaamheden aangevangen tot den aanleg van het prachtige beursgebouw, hetwelk reeds het volgende jaar voltooid was.

Het terrein, waarop dit meesterstuk van bouwkunde werd opgericht, droeg toen den naam van *het Hof ter List*, behoorde, althans voor een gedeelte aan de familie van der Beurze, te Brugge, van welke het gebouw in laatstgenoemde stad den naam van *Beurs* verkreeg, die naderhand door geheel Europa aan deze soort van gebouwen gegeven werd.

De kosten van het werk bedroegen, naar men zegt, 300,000 gouden kroonen.

Sommige kronijkschrijvers melden, dat de kolommen der galerijen oorspronkelijk bestemd waren geweest voor het klooster der abdy St. Bernard. Dat dit evenwel eene dwaling is, kan genoegzaam bewezen worden uit de gebeeldhoude wapenfiguren op de kolommen zelve, die o. a. Antwerpsche rozen, het stedelijke wapen, de Spaansche kroon, het Brabandsche wapenschild, enz. voorstellen.

In 1537 kwam te Antwerpen zekere Richard Greham, op wien de aanleg van het gebouw zulk een hoogst

gunstigen indruk maakte, dat hij er een teekening van liet vervaardigen, die hij naar het Engelsche gouvernement zond, en welk plan tot model werd genomen voor de Beurs te Londen, die in 1566, door den Antwerpenaar Hendrickx, volgens sommigen onder leiding van Sir Thomas Grassan werd opgericht.

De beroemde Italiaansche historiograaf Guiccardini, die in het midden der 16e eeuw de voornaamste Nederlandsche steden bezocht, noemde de Antwerpsche Beurs het prachtigste bouwstuk, hetwelk toen in dat genre bestond en schreef o. a.: «Dit gebouw met zijne twee torens en twee klokken is zoo prachtig en tevens tot eene plaats van bijeenkomst voor kooplieden zoo gemakkelijk ingerigt, dat het ten opzichte der beveiliging tegen rytuigen, paarden en andere ongemakken zijne weerga niet heeft. Het is omringd door schoone galerijen en heeft vier groote deuren. Boven de galerijen zijn groote huizen parallel aangebouwd, die eene rij van winkels vormen, bekend onder den naam van het *Schilderij-pand*, omdat er alle soorten van schilderstukken te koop zijn.

Zoo als Guiccardini het gebouw beschrijft, is het eene reeks van jaren gebleven. Wat de lokalen boven de galerijen betreft, die hij met den naam van «huizen» specificceert, en die werkelijk tot het genoemde doel waren ingerigt, deze kregen later, bij het verval der Vlaamsche school, eene andere bestemming. Terwijl eenige dier localiteiten, vooral tijdens de jaarmarkten, tot magazijnen dienden, werden anderen door de rederykters kamer de *Violieren* bezigt tot het houden harer vergaderingen en het geven van voorstellingen; terwijl zij later ten behoeve der Akademie van Schoone Kunsten tot leerzalen werden ingerigt, en thans, gelijk algemeen bekend is, uitsluitend aan de belangen des handels waren gewijd.

Den 24 Februarij 1583, ontstond er, des avonds te 9 uren, in de Beurs een brand, die binnen weinige oogenblikken zoo hevig toenam, dat het gebouw weldra aan de vier hoeken aangetast en het geheele dakwerk vernield was. Onder het bestuur van de burgemeesters Philippus van Schoonhoven en Peter van Aelst was de schade evenwel nog voor het einde des jaars geheel hersteld.

Er zijn dus aan het gebouw onderscheidene historische herinneringen verbonden. De koninklijke Akademie, in 1664 door David Teniers in dezelfde zalen gegrondvest, bleef daar tot 1811 in wezen. In het Museum ziet men nog de meesterstukken der Vlaamsche school, die in het Beursgebouw aan de plafonds der zalen prijken, toen de broederschap van St. Lucas er haren zetel had gevestigd. Ook de beroemde Indische Compagnie had er hare lokalen, die zij tot bureaux bezigde, terwijl eindelijk als historische bijdrage nog kan worden gemeld, dat door den Antwerpschen handelstand in de lokalen van het Beursgebouw, in 1804, aan Napoleon I, toenmaals consul, en zijne gemalin Josephine een feestmaal werd aangeboden. Van de verfraaijingen en verbeteringen in de laatste jaren aangebragt, behoeft hierbij zeker geene nadere melding gemaakt te worden. Daartoe zijn deze te algemeen bekend: ieder weet, dat de *Beurs van Antwerpen* met alle regt een der meest oorspronkelijke, een der merkwaardigste gebouwen was, waarop België zich kon beroemen.

— Uit een rapport der kamer van koophandel te Antwerpen blijkt, dat de landverhuizing uit die haven in het afgelopen jaar, niet onaanzienlijk toegenomen is. In 1856 namelijk bedroeg het cijfer 10,010 en in 1857 13,446 landverhuizers.

FRANKRIJK.

De feestelijkheden te Cherbourg zijn reeds in vollen gang. Den 4den Aug. kwamen de keizer en de keizerin der Franschen aldaar aan. Bij hunne aankomst werden zij aan het station door den prefect begroet; de maire der stad bood den keizer de sleutels der stad aan. Daarna woonden zij een *Te Deum* bij, dat door den bisschop van Coutances, door zijne geestelijkheid omringd, werd aangeheven, bij een altaar, dat in het stationsgebouw was opgericht. De bisschop rigtte daarna eene aanspraak tot den keizer en de keizerin. Vervolgens ontvingen de keizer en de keizerin de civiele en militaire autoriteiten. In antwoord op de aanspraak van den maire, zeide de keizer, dat hij zich gelukkig achtte het werk te hebben voltooid, door Lodewijk XIV begonnen en eene haven in vredestijd te komen inwyden, waarvan de aanleg in oorlogstijd met zooveel ijver was voortgezet. Daarna begaven zich HH. MM. in een open rijtuig, waarin de maarschalken Vaillant en Baragauy d' Hilliers plaats hadden genomen, naar de prefectuur en werden op den geheelen weg met de duizendwerf herhaalde kreten van: *Leve de keizer! Leve de keizerin!* begroet. Van de batterijen der forten en der schepen werden aanhoudend salvo's uit het geschut gelost. Op de marineprefectuur zijn aan den keizer en de keizerin de echtgenooten der voornaamste ambtenaren en andere aanzienlijke personen voorgesteld. Dertig jonge dames boden der keizerin een met kanten versierd bloemkorfje aan.

Kort na de aankomst van den keizer en keizerin, verscheen het Engelsche escader met koningin Victoria, den prins gemaal en de andere hooge gasten uit Engeland ter reede. De geheele Fransche vloot en de forten van Cherbourg hebben de koningin met saluutschoten begroet, terwijl de keizer, te 8 uren 's avonds, een bezoek bij koningin Victoria aan boord van haar yacht heeft afgelegd. Des avonds waren de stad, alsmede de schepen geillumineerd.

Den 5den heeft aan de marine prefectuur een dejeuner plaats gehad van slechts zeven couverts, waaraan de koningin van Engeland heeft deelgenomen. Daarna hebben de keizer en de keizerin de koningin naar de hoogten vergezeld, die de stad omringen, ten einde haar het heerlijk schouwspel te doen genieten, dat de reede alstoen opleverde. Des avonds was er groot diner aan boord van de *Bretagne*.

— Uit Candia verneemt men, dat den 15den Julij alerwege de firmen aangeplakt was, strekkende tot bevestiging van de eilandbewoners; maar, aangezien in dien firmen vóór de afkondiging belangrijke wijzigingen gemaakt waren, hadden de Christenen geëischt, dat de oorspronkelijke tekst zou worden bekend gemaakt. De overheid

had dit beloofd, na twee dagen gearzeld te hebben gedurende welke eene sterke gisting werd waargenomen en de toestand zoodanig was geworden, dat men te Candia voor moordtooneelen begon te vreezen. Volgens zelfde berichten hadden de Turken zich te Retimo, schen Candia en Canea gelegen, aan allerlei buitengewone righeden overgegeven. Zij hadden de Christenen op het veld waren gelegerd, gedreigd, dat zij zich den wreken op den moord hunner geloofsgenooten, mi-pacha was door hen teruggeroepen; de Christenen ten getale van 10,000 gewapend.

— Het *Journal de Constantinople* spreekt met ontwaardiging van de vreedheid der Montenegrijnen, na het gevecht bij Grahowo, 67 Turksche soldaten welke in hunne handen gevallen waren, gruwelijk minkt hebben. De ongelukkigen zijn op twee schepen uit de havens van Kleck en Ragusa, teruggevoerd en in een van de Turksche hospitalen nabij Constantinopel ter verpleging opgenomen. «Al die lieden — het genoemde orgaan der Turksche bewindsleiden, nummer van 21 Julij jl., — zijn met verregaande onschelijkheid verminkt. De ooren, de lippen, de handen afgesneden; aan eenigen heeft men met het mes gaten in den wang gemaakt; aan anderen zijn de gewrichten van de handen stuk geslagen, die ledematen afgezet moesten worden. Het gezicht reeds van deze wonden, zoo geheel verschillende van doorgaans in de veld-hospitalen voorkomen, doet heelmeesters en ziekenoppassers huiveren.»

— De door de Porte naar Bengazi gezonden commissie is te Constantinopel terug gekomen en heeft medegedeeld, dat aldaar in der daad de Oostersche pest is uitgebroken.

ZWITSERLAND.

Geneve, 2 Aug. Het meir van Genève is gisteren vond het tooneel van een vreeselijk onheil geweest. Een klein bootje, dat een veertigtal reizigers van de stad naar de stoomboot *P. Aigle*, N°. 1 roeide, werd door een anderen, met volle stoomkracht werkenden boot *l'Helvétie*, die, volgens de reglementen, het ruime had moeten houden, aangezeild en teruggestooten, schok was zóó geweldig, dat het ranke vaartuigje brijzeld werd. De meeste reizigers vonden hun gaten in de golven. Heden morgen telde men reeds 19 lieden.

De stad Genève is in rouw gedompeld en zeer vele kels zijn gesloten; de verslagenheid is algemeen; ieder een bloedverwant of vriend onder de slagtoffers van een noodlottige gebeurtenis te betreuen. De kapitein van *Helvétie*, beschuldigd, dat hij van Rolle af te sterf laten stoken, om nog vóór de *Aigle* N°. 1 te Nyons te komen, is in hechtenis genomen. Men zegt, dat de grootste gedeelte der schipbreukelingen door de redding van de *Helvétie* verpletterd werden, waardoor men niet werd hen te redden.

Onder de verongelukten telt men den directeur de algemeene levensverzekering-maatschappij te Genève den algemeen geachten K. . . ., wiens lijk nog niet teruggevonden is; zijne vrouw, die hem vergezelde, is red. Een Engelschman en zijne gade, beiden jonged, die hun eerste huwelijksreisje maakten, zijn los aangespoeld, terwijl zij gearmd waren. Voor een gezin, de familie Lambert, bestaande uit vijf personen verdronken. Eene der geredde dames, die men naar stad vervoerd heeft, is van schrik krankzinnig geworden. Men kent de namen van al de drenkelingen niet.

TURKYE.

Triest 4 Aug. Uit Fiume wordt aan de *Allg. Z.* dd. 28 Julij, het volgende gemeld. «De berichten uit Montenegro luiden alles behalve gunstig. De Turksche van Podgorizza, is den 24sten met eene overmagt de schanska Rahia binnengedrongen, ten einde de roofzuchtige Montenegrijnen te tuchtigen, omdat zij, den 18en en den 20sten, twee Turksch-Albanesche dorpen hadden geplunderd. Ook Piperi en Kutschier, in de Berz zijn in opstand tegen Montenegro. Den 25sten namen de Turken reeds eene stelling aan de Zeta-Bovani, en de bevolking van de Berda schijnt gemeenzaak met hen te maken.»

— Volgens brieven van den Libanon, dd. 22 Julij, heerschte in het gebergte groote opgewondenheid.

De patriarch van de vereenigde Grieksche kerk heeft in overleg met den heiligen stoel, den Gregoriaanschen kalender aangenomen, ten gevolge waarvan overal een spalt ontstond, en zelfs leden van dezelfde familie in gloeienden haat tegen elkander ontvonkten. Te Damascus klom de verbittering zóó hoog, dat de Grieksche patriarch in de de kerk, staande de dienst, zou vermoord worden zijn, bijaldien de Fransche consul hem krachtig had beschermde.

BRITSCH-INDIË.

Men leest in de «*Friend of India*» van 26 Augustus

Generaal Roberts heeft eindelijk zijne reputatie, door het krijgertje, dat hij gedurende de laatste weken met de rebellen gespeeld heeft, in de weegschalen, gered. Deze laatste werden, den 17den Augustus te Saganeer achterhaald en boden daar voor de eerste maal geregelden wederstand. Het gevecht was algemeen en de rebellen verloren daarbij de hun nog overgebleven kanonnen en amunitie, benevens zeven honderd man aan dooden en gekwetsten. Hunne aanvoerders, Tanja Topee en de Radjahs van Shagurh en Banda, ontwaarden en hebben hunne schatten, die veiligheidshalve op olifanten waren geladen, medegevoerd. Zij trokken naar het Zuid Westen, maar vonden zich in die richting door de Neemuch brigade tegengehouden. Alstoen keerden zij zich weder naar het Noord Westen, en waren, volgens het bericht der spionnen, voornemens, Bundelcund te verrassen. Zij bevinden zich echter in een hachelijk toestand, zonder kanonnen of levensmiddelen, en worden tegelijk door de inlanders geteisterd en van drie kanten door de onzen hevig bestookt.

Van Oude zijn de berichten van gelijken bevredigenden inhoud. De Nana heeft zich bij Dhorghuree, in

amboe-bosch, verschanst. De Bégum is thans in worden met p. m. 20000 man, die voor het groot- deelde onder de bevriende Zemindars geworven. De radjah van Gonda voert bevel over omstreken man meer, die voornamelijk uit Sipajers bestaan. Bahadoor, Khan van Bareilly, heeft digt bij Ma- post gevat. Zijne soldaten hebben tenten noch , en de te wachten regens zullen dien tengevolge groote slagting onder hen aanrigten, daar zij even voor ziekte zijn als de Engelschen zelve. Al verwerelde strijdkrachten zijn ontmoedigd en uit- Hunne paarden zijn afgewerkt, aan amunitie is en reeds zoeken eenige hunner aanvoerders goede arden voor zich zelve te bedingen. Daarenbo- wij in het bezit van het geheele Zuidelijke Den 13den greep brigadier Horstford den vijand, Sultanpore was gevlugt, aan, deed hem over- omtree terugtrekken en bombardeerde zijne leger- Men vond de echter leeg, daar de rebellen in, in de rigting van Azinghur, waren vertrokken, gelyk met het doel, om te Shahabad eene schuil- te zoeken. De landstreek tusschen Lucknow en ad, en laatstgenoemde plaats en Sultanpore geniet rede. Inderdaad, in de omstreken van Fy- is het zoo rustig, dat men niet zou zeggen, dat een opstand had plaats gehad, en het volk is bezig, de achterstallige opbrengsten te voldoen. thans nog in Oude vereischt wordt is, dat men mobile colonnes naar Salone, Seetapore, Gonda en sende, om de rebellen te verjagen. Zoodra t, dat hun tijd voorbij is, zullen zij, om den des roofs en de belooning voor een levendigen Si- uitgelooft, door het volk worden aangevallen. Lucknow is het volk bedaard; eene verdedigings- wordt daar tot stand gebracht, die de stad in haar omsingelt. Haar vorm is een halve dubbele cir- waarvan de rivier het koord (diameter?) uitmaakt. meer ruimte tusschen de twee cirkels te hebben, men al de zich daar bevindende tempels, huizen en woen omvergeworpen en, wanneer deze werken tigd zullen zijn, zal men Lucknow in een uur en plat schieten. Vier groote wegen geven der re magt ten allen tijde toegang tot de stad; ter- eene zware geldboete, zonder onderscheid, op de ers gelegd, de middelen aan de hand geeft, om de muren verbeteringen aan te brengen. Om anvang te maken heeft men twee kerken gebouwd plaats van die, welke is verwoest geworden: een ik bewijs van christelijke heerschappij! Binnen jaren zal Lucknow, onder haar tegenwoordig er, een der schoonste en tevens voor Europeesche enen eene der veiligste steden in Indië zijn. is thans slechts uit Bengalen, dat de berigten anstig luiden. Buxar, Ghazepore, Azimghur, Sha- en ook Chupra worden, naar wij vreesen, door de enden benden uit Oude overstromd. Den 13den de rebellen Doornraan aan, doch werden door het der mariniers (Naval Brigade) teruggedreven. Zij door de cavallerie achtervolgd en verspreid, en an bij deze gelegenheid omstreken vijftig man. Steten werd de voorpost (Thannaah), die de rebellen weegunge gestationneerd hadden, door den kolonel , aan 't hoofd zijner Kameel-ruiters en Seikh-Su- overrompeld. Naareegunge werd weldra gezuie- kolonel Furner vervolgt de vlugtelingen. Eene magt zal spoedig te Shahabad worden bijeenge- ten einde den driehoek tusschen de Soane en den gelegen, die door de rebellen bezet wordt, schoon gen, en een einde aan den opstand te maken, door Sipajer, die zich binnen deze grenzen mogt bevin- over de kling te jagen. Het werk zal een aanvang alvorens de rivieren waadbaar worden. Een correspondent vestigt onze aandacht op de be- ke vraag, die nu in Tasmanie drok wordt bespro- Er is voorgesteld, om de zieke Europeesche solda- herstel van gezondheid, in stede van naar Engeland, Hobart Town te zenden. Het voordeel van dit de snelle en goedkope overtocht. Een stoom- zou ten allen tijde in 26 dagen van Calcutta naar ets kunnen stoomen, zoodat de soldaten binnen maanden in Indië terug konden zijn. De lucht asmanie is versterkend en krachtgevend, en in 't bij- geschikt voor diegenen, die niet aan organische liden. — De kosten van levensonderhoud zijn niet veel groter dan in Engeland, en er staan wen ledig, die gevoeglijk tot barakken zouden worden ingerigt en ten minste 1000 man troepen bevatten.

DE OPERA

La Favorite.

de onpartijdigheid, die wij in onze tooneelkritiek steeds in acht te nemen, rekenen wij ons verplicht, hulde te aan de in waarheid verdienstelijke wijze, waarop Mme. Desmolins zich, li. Maandag avond, van haar rol ge- heeft. Ook het grootste gedeelte van het publiek erken- ren zijn dikwijls herhaalde en levendige toejuichingen, het van de pogingen dier artiste, om de beschroomdheid nianen, die haar in het begin in den weg stond, en de verswakke van haar frissche en volle stem en van bestudeerd spel, dat behoort uitmuntend te zullen wor- wij weten, dat Mme. Gayraud velen tegen zich heeft, om haar ten laste legt een zoo beperkt repertoire (repertoire Bat. Handelsblad) te hebben, dat de opvoering van 's hier op den duur een onmogelijkheid zoude zijn; weten ook, dat de schuld hiervan veelteer ligt aan de den premier d'oeur, wiens stem den voor vele rollen noo- naving mist, dan aan onze forte chanteuse. Indien, gelijk het geval te zullen zijn, de komst van een nieuwen, dit gebrek mogt voorzien, en het publiek voortgaat, Gayraud met die welwillendheid te behandelen en haar die schenken, waarop zij aanspraak heeft, dan twij- niet, of zij zal een der eerste sieraden worden van ons, en van hare zijde alles in het werk stellen, om zich te volmaken. De zeer groote vooruitgang, bij de laat- van de Favorite, in vergelijking met vroegere voor- van dezelfde opera, in haar sang en spel merkbaar, ons daarvan ten waarborg.

Redactie.

SCHEEPSBERIGTEN.

Straat Sunda Doorgezeld.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	VAN.	DATUM.	NAAM
September.	10 Nederlandsch	Hellevoetsluis	W. J. Vos	Batavia	11 September.	Schiedam
"	13	Cornelia Anthonie	D. B. Kiever	"	"	Rotterdam
"	"	Lie Tien Tik	Worthington	"	"	Padang
"	"	Biret Grove	Durant	London	13 Mei.	Hongkong
"	"	Amelia Brellot	John Morris	Soerabaja	8 September.	Sydney
"	"	Magdalena	J. Kooij	Samarang	"	Amsterdam
"	"	Maria Agnes	B. ten Brink	Batavia	13 "	Pangool
"	14	Sophia Koningin der Nederlanden	L. Klein	"	16 "	Amsterdam
"	"	Helene	J. Ch. Rung	"	11 "	Sydney
"	"	J. W. A. Lorenz	A. A. Jensen	New-Castle	16 Mei.	Hongkong
"	"	Willemina en Clara	C. Abrahams	Amsterdam	3 Junij.	Batavia
"	15 Nederl. Indie	Sophia	G. Schuit	Padang	1 September.	"
"	16 Nederl. Indisch	Allegonda Jacobsa	B. C. Deurholt	Rotterdam	3 Junij.	"

Aangekomen schepen te Batavia.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN	GEZAGVOERDER.	VAN	AGENTS.	
September	18	Nederlandsch	3/m sch.	Julia	A. van der Kolk	12 Sept.	Schimmelpenninck & Co.
"	19	Ned. Indisch	stooms.	Palembang	H. J. Roseboom	16 "	W. Cores de Vries.
"	"	Nederlandsch	bark	Julie	Brem	14 "	Haager & Schuurman.
"	"	Ned. Indisch	brik	Sophia	Schuit	1 "	Gezagvoerder.
"	"	Nederlandsch	bark	Cheribon	W. J. Coers	8 Junij	Landberg, Bezoet de Bie & Co
"	20	Ned. Indisch	stooms.	Batavia	A. G. Bosch	17 Sept.	W. Cores de Vries.
"	"	Zweedsch	bark	Charoline	S. Hihlman	"	Pitcairn, Syme & Co.
"	"	"	"	Charlotte	Classe	"	"
"	"	Fransch	schip	Mario Gabriella	Rapers	17 Julij	J. Cezard & Co.
"	"	"	"	Notre Dames des Victoires	de l'Etang	"	"
"	"	Nederlandsch	"	Joh. Hend. Ferdinand	Lodewijks	"	"
"	"	Ned. Indisch	brik	Fathool Main	Said Omar Satrie	17 Sept.	B. J. Jacobs.
"	"	"	bark	Catronida	Banjermassing	"	Buijs, Jacobsen & Co.
"	"	"	"	Kim Tjiang Hoat	"	7 Sept.	"
"	"	"	"	Ana Serie	Sech Abdul SoeE	"	B. J. Jacobs
"	"	Engelsch	"	Ellen	Kotte	5 Sept.	Buijs, Jacobsen & Co.
"	"	"	schip	Oxus	Wallies	"	Adam & Co.
"	21	Nederlandsch	bark	Cortgene	Dunlop	5 Junij	Reynst & Vinja.
"	"	"	schip	Walvisch	T. Schut	"	Paine, Stricker & Co.
"	"	"	"	Nieuw Holland	L. Tuk	"	B. Kopersmit & Co.
"	"	"	"	Voorwaarts	G. F. Bus	"	Landberg, Bezoet de Bie & Co.
"	"	Zweedsch	bark	Robert Dickson	Melbourne	"	Pitcairn, Syme & Co.
"	"	Ned. Indisch	schoen.	Mabroek	Muntok	"	Buijs, Jacobsen & Co.
"	"	Engelsch	"	Shirazee	Singapore	"	Joachim.
"	"	Hamburgsch	bark	Wildeman	Melbourne	"	Metzendorf, Wilmsen & Co.

Vertrokken schepen van Batavia.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	NAAM
September	19 Ned. Indisch	brik	Pasekan	Tan Siawking
"	"	bark	Faid Alim	Said Sahap
"	"	"	Twec Anthony's	C. van Rijn van Alkemade
"	"	"	Krimpenwaard	Speerhoff
"	"	brik	Soedul Barie	Said bin Salim
"	20 Nederlandsch	bark	Doggersbank	P. J. Kerkhoven
"	"	stooms.	Princes Amalia	Kapt. Luit. t/s. A. S. Clarkson
"	"	"	Padang	B. J. Schipper
"	"	bark	Samarang Packet	J. F. Scheel
"	"	"	Vrijhandel	W. Leversteijn
"	"	schip	Proteus	A. Kikhering
"	"	"	Nedlands Koningin	G. Geertling
"	"	bark	Kalimantan	Lie Oantot
"	"	"	E. Melchers Sen	Petjuch
"	"	stooms.	Batavia	A. G. Bosch
"	"	bark	Jara's Welvaren	Doornbos

In lading liggende schepen te Batavia.

VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	STREKTING.	AGENTS.
Nederlandsch	Gelderland	D. Crap Hellingman	Japan	Haager & Schuurman
"	Able	H. B. B. Jaski	"	"
"	Alida Maria	J. de Vries	Japan	"
"	Julie	B. Brem	Rotterdam	"
"	Zwaluw	P. Bloem	Padang	"
"	Wilhelmina en Clara	C. Abrahams Jr.	Amsterdam	"
"	Yssel	Maarschalk	Samarang	Schimmelpenninck & Co.
"	Reinhardt	J. W. B. v. d. Sprekel	"	"
"	Hollandia	Wap	Nederl.	Busing, Schröder & Co.
"	Atlas	Bakker	Soerabaja	E. Moormann & Co.
"	Phoenix	de Boever qd.	China	Paine, Stricker & Co.
"	Cheribon	W. J. Coers	"	Landberg, Bezoet de Bie & Co.
"	Johanna Christina	H. B. de Boer	"	"
"	Neord Brabant	H. B. Bok	Soerabaja	The Borneo Company Limited.
"	Anasone	C. Verhey	"	van Ommersen, Kaab & Co.
"	Jan van Braken	N. F. Roet	"	"
"	Van Olden Barneveld	G. J. Teunissen	"	B. Kopermit & Co.
"	Vgt Gebroeders	H. Mimim	"	"
"	Javaan	P. Schuurman	"	"
"	Neptunus	G. Poolman	"	"
"	Wilhelmina Lucia	Swart	"	"
"	Doelwijk	A. van der Geer	"	Dümmler & Co.
"	Karel en Henricus	T. Wulp	"	J. Cezard & Co.
"	Stad Schiedam	B. Drajer	"	"
"	Louise Jacobsa Johanna	Rip	"	"
"	Macasser	van Geelkerken	"	"
"	Delft	A. J. B. Hordijk	"	"
"	Nova Zembla	Lodewijks	"	"
"	Joh. Hend. Ferdinand	Kassan	Samarang	Buijs, Jacobsen & Co.
"	Fathool Mabark	Yong King Yang	"	"
"	Justina	Tie Hongkim	"	"
"	Singlie	Sech bin Soenkar	Tagal	B. J. Jacobs
"	Anis Balgair	Sech Salim Basaid	Singapore	"
"	Al Osmaine	Said Omar Satrie	Muntok en Tuboly	"
"	Fathool Main	Sech Abdul SoeE	Singapore	"
"	Ana Serie	M. P. Deibel	"	Cassalette & Co.
"	Wilhelmina Cox	L. de Jonge	"	Rejant & Vinja
"	Chieftain	Söbels	"	Paine Stricker & Co.
"	Gertrude	Starras	"	Martin, Dyce & Co.
"	Alice Marten	T. Bristol	China	Maclean, Watson & Co.
"	Norwood	B. Ballard	"	Maurius via Cocos Eiland
"	J. C. Ross	Weisen	Nantes	Adam & Co.
"	Philoxare	Rapers	"	J. Cezard & Co.
"	Maria Gabriella	de l'Etang	"	"
"	Notre Dame des Victoires	E. Small	California	Paine, Stricker & Co.
"	J. B. Lancaster	Johnson	China	Pitcairn Syme & Co.
"	Mastiff	S. Hihlman	"	"
"	Nautilus	Classe	"	"
"	Caroline	Kier	"	C. Bahre & G. Kinder.
"	Charlotte	Gronow	"	"
"	Colibri	Köler	"	Metzendorf, Wilms & Co.
"	Ida Mathilde	Berg	China	"
"	Ferdinand Nies	"	"	"
"	Johanna Stoll	"	"	"

De Particuliere schepen zijn aangevuld met een *

Aangekomen schepen te Indramatjoe.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Sept.	6 N. I.	bark	Anis Balgair	Sech Roenkar. Batavia.
"	9 "	"	Ijdrosie	Said Bafagie. "
"	10 "	brik	Fathool Main	Said Saterie. "

Aangekomen schepen te Cheribon.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Sept.	6 N. I.	stooms.	Samarang Packet	J. F. Scheel. Samarang.
"	"	bark	Inghat	Ko Hakeie. Riouw.
"	9 "	brik	Cheribon Packet	Massingham. Sumbawa.
"	10 "	bark	Batavia	Tjio Kesiang. Batavia.
"	11 "	"	Said Maskoor	Hadjie Achman Bandjermass.

Vertrokken schepen van Cheribon.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAM
Sept.	6 N. I.	schoen.	Argo	Genret. Batavia.
"	7 "	stooms.	Samarang Packet	J. F. Scheel. Samarang.
"	9 "	bark	Ellen	Wentholt. Samarang.
"	10 "	kotter	Krabbe	Mardam. Soerabaja.
"	11 Ned.	schoen.	Apiemaa	Tan Imsoej. Muntok.
"	"	schip	Kon. Ned. Jacht Club	T. L. Zack. Rotterdam.

Aangekomen schepen te Tagal.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Sept.	7 N. I.	bark	d'Elmina	P. C. Teengs. Indramatjoe.
"	11 "	brik	Nasrie Madjit	Said Segaf. Pekalongan.

Vertrokken schepen van Tagal.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAM
Sept.	21 N. I.	brik	Pasekan	Tan Siangkling. Batavia.

Aangekomen schepen te Pekalongan.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Sept.	4 N. I.	brik	Nasrie Madjit	Said Segaf. Samarang.
"	6 Ned.	schoen.	Julia	A. v. d. Kolk. Batavia.

Vertrokken schepen van Pekalongan.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAM
Sept.	8 N. I.	bark	Naim Balgair	Sech Biljoen. Sumanap.
"	10 Ned.	brik	Nasrie Madjit	Said Segaf. Bloe via Tag
"	"	schoen.	Julia	A. v. d. Kolk. Batavia.

Aangekomen schepen te Sumanap.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Aug.	30 N. I.	bark	Fathool Barie	Said Habede. Grisee.
"	"	brik	Cornelia en Gertruida	C. H. Hoekama Samarang.
"	31 N. I.	schoen.	Mifrejoel Moelook	Brai. Bezoekie.
Sept.	1 "	kotter	Sie Berkat	Sech Bagraba. Banjoewangie.
"	2 "	bark	Soedul Hair	Said Baharon. Cheribon.
"	4 "	brik	El Jjeer	Said Abobakar Probolinga.

Vertrokken schepen van Sumanap.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAM
Aug.	14 N. I.	schoen.	Maria	Pa Jannal. Pontianak.
Sept.	1 "	bark	Djoekool Barie	Sech Amrie. Benkoelen.

Aangekomen schepen te Panaroekan.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Aug.	3 Ned.	schip	Wassenaar	A. Hoftee. Soerabaja.

Aangekomen schepen te Pamanoean.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAM
Aug.	30 N. I.	schoen.	Mifrejoel Moelook	Brai. Sumanap.
"	"	schip	Catharina Wilhelmina	F. H. Popken. Batavia.
Sept.	4 "	"	Soph. Kon. d. Nederl.	L. Klein. Ned. via Bat.

Aangekomen schepen te Pasoeroean.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAM
Sept.	10 Ned.	schip	Elizabeth Anthonie	J. Janssen. Soerabaja.
"	11 "	"	Jeannette Cornelia	J. Verboeven. "
"	13 N. I.	schoen.	Catharina Geertruida	E. E. Moes. "
"	"	"	Bella	Wetio. "

GEDRUKT BIJ H. M. VAN DORP TE BATAVIA.

IN NAAM DES KONINGS!

GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIË,
Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;
Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut!
doet te weten:

bij, in aanmerking nemende, dat de wijzigingen, welke in de porttarief zijn of worden gebragt, ten gevolge der Groot-Brittannie in het vorige jaar met Frankrijk geslotene verdrag, en de met 1 September van dit jaar ingevoerd wor- vende verplichte frankering van alle voor Groot Brittannie bestemde van daar verzonden wordende brieven, het wenschelijk maken, ook het tarief, vastgesteld bij ordonnantie van 31 December 1856 (Staatsblad No. 87), worde gewijzigd.

Lettede op de artikelen 20, 29, 31 en 33 van het reglement op het beleid der regering van Nederlandsch-Indië.

Heeft goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Buiten werking te stellen de ordonnantie van 31 December 1856 (Staatsblad No. 87).

Art. 2. Te arresteren het aan deze ordonnantie gehechte alge- meen tarief van porten in Nederlandsch-Indië, te heffen op brieven en drukwerken met de Engelsche overlandmail, buiten de geslotene Nederlandsche pakketten, te verzenden naar verschillende plaatsen, in of buiten Europa, of langs dien weg van daar te ontvangen, zoomede op brieven en drukwerken, bestemd naar of komende van plaatsen in den Indischen archipel en aangrenzende streken, in geval de verzending heeft plaats gehad of verlangd wordt met de schepen der *Britsche peninsular and Oriental steam navigation Company*.

En opdat niemand hiervan ontwetendheid voorwende, sal deze in het staatsblad van *Nederlandsch-Indië* geplaatst en, voor zooveel noodig, in de inlandsche en Chinese talen aangeplakt worden. Gelaat en beveelt voorts, dat alle hooge en lage collegien en ambtenaren, officieren en justiciëren, ieder voor zooveel hem aan- gaat, aan de strikte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluiking of aansien des persoons.

Gedaan te Buitenzorg, den 13den September 1858.

Chs. F. PAHUD.
De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

(Staatsblad No. 106.)

ALGEMEEN TARIEF van porten in Nederlandsch-Indië, te heffen op brieven en drukwerken met de Engelsche overlandmail, buiten de geslotene Nederlandsche pakketten, te verzenden naar verschillende plaatsen in of buiten Europa, of langs dien weg van daar te ontvangen; zoomede op brieven en drukwerken, bestemd naar of komende van plaatsen in den Indischen Archipel en aangrenzende streken, bijaldien de verzending heeft plaats gehad of verlangd wordt met schepen der *Britsche Peninsular and Oriental steam navigation Company*.

BESTEMMING EN HERKOMST.		BRIEVEN.		Nieuwbla- den, prijs- couranten, circulaire en overige drukwerken, per stuk of per vel.		Toelichtingen.
		Duiten.	Centen.	Duiten.	Centen.	
TE VERZENDEN NAAR	Groot-Brittannie via Southampton franco tot bestemming.....a.	66	55	5	4	a. Deze brieven moeten tot de plaats van bestemming gefrankeerd worden.
	Idem „ Marseille id. id.....a.	84	70	5	4	b. Deze brieven moeten tot Singapore gefrankeerd zijn, en verder is de fran- kering niet toegelaten.
	Idem „ Triest id. Alexandrie.....c.	66	55	5	4	c. Deze brieven moeten steeds tot Alexandrie gefrankeerd zijn.
	Europa's vastland „ Southampton.....b.	30	25	10	8	d. Deze brieven kunnen naar verkiezing tot Singapore of tot de plaats van bestemming gefrankeerd worden.
	Idem „ Marseille.....b.	30	25	5	4	e. Deze brieven worden steeds franco tot Singapore ontvangen.
	Idem „ Triest.....c.	120	100	10	8	f. Deze brieven worden steeds ongefrankeerd ontvangen.
	Noord- en Zuid-Amerika via Southampton of Marseille.....b.	30	25	5	4	Algemeene Toelichtingen. De hiernevens ingevulde briefporten zijn verschuldigd voor enkele brieven wegende 15 Ned. wigties (1 Amst. lood) of daar beneden. Dit port is: dubbel voor brieven wegende 15 tot 30 wigties. viervoudig „ „ 30 — 60 „ zevvoudig „ „ 60 — 90 „ achtvoudig „ „ 90 — 120 „ en vervolgens voor elke 30 wigties of gedeelte daarvan tweemaal het port meer. — Waarop echter deze uitzondering, dat het port der brieven, bestemd voor Groot-Brittannie via Marseille franco bestemming aan tweederlei opklim- ming naar het gewigt onderhevig is; wordende de bovenstaande alleen toege- past op het Ned. Ind. gedeelte ad 30 duiten, doch op het overige ad 72 duiten de ondervolgende: éénmaal voor brieven wegende 7½ wigties. één en één halfmaal „ „ 7½ tot 15 „ tweemaal „ „ 15 — 22½ „ en vervolgens voor elke 7½ wigtie of gedeelte daarvan één half port meer. De hiervoren genoemde nieuwbladen, prijscouranten, enz., moeten gesloten zijn met een enkelen band, dan wel met kruisband, doch in diervoege, dat de verificatie gemakkelijk plaats kan hebben. — Voor de verzending naar Europa kunnen zooveel nieuwbladen, enz., onder één band gesloten worden als de afzenders verkiezen. — Daarentegen moeten de nieuwbladen, enz., voor Britsch-Indië en aangrenzende plaatsen steeds afzonderlijk in één enkelen band gesloten zijn. — In geen geval mogen de in deze paragraaf genoemde drukwerken eenig ander geschreven schrift bevatten dan het adres. — Tot het verzegelen van brieven en drukwerken mag geen lak gebezigd worden. — De brieven en drukwerken worden in Ned. Indië van den gewonen stempel voorzien. — De tot aan de plaats van bestemming gefrankeerden ontvangen te Batavia den stempel
	Plaatsen aan de Roode Zee, Malta, Kaap de Goede Hoop, Mauritius, St. Helena, Australie.....a.	66	55	10	8	
	Plaatsen in Indië (niet onder Britsch gezag) China, met uitzondering van Hongkong, Manilla.....a.	66	55	10	8	
	Plaatsen in Britsch-Indië en Hongkong. franco Singapore.....d.	30	25	10	8	
	Idem id. bestemming.....d.	66	55	10	8	
	Singapore.....a.	30	25	5	4	
TE ONTVANGEN VAN	Groot-Brittannie via Southampton, Marseille of Triest.....e.	30	25	5	4	Bijzondere Teregtwijzing. Onder de rubriek Europa's vastland, op dit tarief voorkomende, ressorteert ook de briefwisseling met Nederland, doch slechts voor zoover die door de postkantoren op Palembang, Banda, Riouw en Billiton, regstreeks op Sin- gapore gerigt of van daar ontvangen wordt. — De overige Ned. Indische postkantoren raadplegen daarvoor uitsluitend de speciale tarieven voor de geslotene mail.
	Europa's vastland „ Marseille en Southampton.....e.	30	25	5	4	
	Idem „ Triest.....e.	30	25	10	8	
	Noord- en Zuid-Amerika via Southampton of Marseille.....e.	30	25	5	4	
	Overige niet aangeduide plaatsen (uitgezonderd Malta) via de landengte.....e.	30	25	10	8	
	Plaatsen aan de Roode Zee, Malta, Kaap de Goede Hoop, Mauritius, St. Helena, Australie.....e.	30	25	5	4	
	Plaatsen in Indië (niet onder Britsch gezag), China, met uitzondering van Hongkong, Manilla, enz.....e.	30	25	5	4	
	Plaatsen in Britsch-Indië en Hongkong.....e.	30	25	5	4	
	Singapore.....f.	30	25	5	4	

SPECIFICATIE DER PORTEN.

BESTEMMING EN HERKOMST.		AARD DER FRANKERING.	PORT VAN BRIEVEN.				Port van nieuwbladen, prijs- couranten, circulaire en overige drukwerken, per stuk of per vel.				Aanmerkingen.		
			Ned.-Indisch.	Britsch-Indisch.	Engelsch pak- ket of zeepport.	Totaal.		Nederlandsch-Indisch.	Britsch-Indisch.	Engelsch pak- ket of zeepport.		Totaal.	
						Duiten.	Centen.					Duiten.	Centen.
TE VERZENDEN NAAR	Groot-Brittannie, via Southampton franco tot bestemming	Gedwongen tot bestemming.	30	36		66	55	5	—		5	4	Franco Singapore. Idem Southampten. Idem Singapore. Idem Alexandrie. Idem Singapore. Idem Alexandrie. Idem bestemming. Idem idem. Idem idem. Idem idem. Idem idem.
	Idem „ „ Marseille id. id.	Idem „ idem.	30	54		84	70	5	—		5	4	
	Idem „ „ Triest id. tot Alexandrie	Idem „ Alexandrie.	30	36		66	55	5	—		5	4	
	Europa's Vastland „ „ Southampton.....	Idem „ Singapore.	30	—		30	25	5	5		10	8	
	Idem „ „ Marseille	Idem „ idem	30	—		30	25	5	—		5	4	
	Idem „ „ Triest	Idem „ Alexandrie.	30	18	72	120	100	5	5		10	8	
	N. en Z. Amerika „ „ Southampton of Marseille.....	Idem „ Singapore.	30	—		30	25	5	—		5	4	
	Overige niet aangeduide plaatsen, (uitgezonderd Malta) via de landengte.....	Idem „ Alexandrie.	30	18	72	120	100	5	5		10	8	
	Plaatsen aan de Roode Zee, Malta, Kaap de Goede Hoop, Mauriti- us, St. Helena, Australie.....	Idem „ bestemming.	30	36		66	55	5	5		10	8	
	Plaatsen in Indie (niet onder Britsch gezag), China, met uit- zondering van Hongkong, Manilla enz.....	Idem „ idem.	30	36		66	55	5	5		10	8	
TE ONTVANGEN VAN	Plaatsen in Britsch-Indië en Hongkong { franco Singapore.....	Idem „ Singapore.	30	—		30	25	5	5		10	8	Idem idem. Idem idem. Idem idem. Idem idem. Idem idem. Idem idem. Idem idem. Idem idem. Idem idem. Idem idem.
	Idem id. bestemming.....	Idem „ of	30	—		30	25	5	5		10	8	
	Singapore.....	Vrijwillig tot bestemming.	30	36		66	55	5	5		10	8	
		Gedwongen tot Singapore.	30	—		30	25	5	—		5	4	
	Groot-Brittannie, via Southampton, Marseille of Triest.....	Franco tot Singapore.	30	—		30	25	5	—		5	4	
	Europa's Vastland „ „ Marseille en Southampton.....	Idem „ idem.	30	—		30	25	5	—		5	4	
	Idem „ „ Triest	Idem „ idem.	30	—		30	25	5	5		10	8	
	N. en Z. Amerika „ „ Southampton of Marseille.....	Idem „ idem.	30	—		30	25	5	—		5	4	
	Overige niet aangeduide plaatsen (uitgezonderd Malta) via de landengte.....	Idem „ idem.	30	—		30	25	5	5		10	8	
	Plaatsen aan de Roode Zee, Malta, Kaap de Goede Hoop, Mauriti- us, St. Helena, Australie enz	Idem „ idem.	30	—		30	25	5	—		5	4	
	Plaatsen in Indie (niet onder Britsch gezag), China, met uitzon- dering van Hongkong, Manilla enz.....	Idem „ idem.	30	—		30	25	5	—		5	4	Idem idem. Idem idem. Idem idem. Idem idem.
	Plaatsen in Britsch-Indië en Hongkong.....	Idem „ idem.	30	—		30	25	5	—		5	4	
	Singapore.....	Ongefrankeerd.	30	—		30	25	5	—		5	4	

§ Dit gedeelte van het port is verschuldigd enkelvoudig voor brieven wegende 7½ Nederlandsche wigties, en klimt voor iedere 7½ wigties of gedeelte daarvan met de helft op.

Gearresteerd bij ordonnantie van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, van 15 September 1853 (staatsblad No. 106.

Mij bekend.
De Algemeene Secretaris.
A. LOUDON.

[illegible]

and the other side of the road.

SECRET

DECLASSIFIED

[illegible]

RECEIVED 22 OCTOBER 1950

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

1. The Government of the United States of America
 2. The Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland
 3. The Government of the United States of Canada
 4. The Government of the United States of Mexico
 5. The Government of the United States of Central America
 6. The Government of the United States of the Caribbean
 7. The Government of the United States of the Pacific
 8. The Government of the United States of the Atlantic
 9. The Government of the United States of the Indian Ocean
 10. The Government of the United States of the Arctic